

การวิเคราะห์งบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลในรอบ 3 ปี
และความต้องการของประชาชนตำบลบ้านป็น อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

พฤษภาคม 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

อาจารย์ที่ปรึกษา และคณบดีวิทยาลัยการศึกษาต่อเนื่อง ได้พิจารณาการศึกษาค้นคว้า
ด้วยตนเอง เรื่อง “การวิเคราะห์งบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลในรอบ 3 ปี และความ
ต้องการของประชาชน ตำบลบ้านป็น อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา” เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยพะเยา

.....
(ดร.อนุสรณ์ คุณานุสรณ์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ นพรัตน์)

คณบดีวิทยาลัยการศึกษาต่อเนื่อง

พฤษภาคม 2555

The logo of the University of Phayao is centered in the background. It features a purple shield with a white stupa and candles, topped with a crown. Below the shield is a yellow banner with the university's name in Thai and English: "มหาวิทยาลัยพะเยา UNIVERSITY OF PHAYAO".

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง การวิเคราะห์งบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลในรอบ 3 ปี และความต้องการของประชาชนตำบลบ้านป็น อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ประสบผลสำเร็จลุล่วงด้วยดี ด้วยความกรุณาให้ความอนุเคราะห์อย่างยิ่งของ ดร.อนุสรณ์ คุณานุสรณ์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษา และตรวจสอบแก้ไขในทุกขั้นตอน อันเป็นประโยชน์จนทำให้การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณคณะผู้บริหาร คณะสมาชิกสภา และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป็น อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ทุกท่านที่ให้โอกาสในการรับทุนการศึกษาจนสำเร็จการศึกษาระดับมหาบัณฑิต

ขอขอบคุณ คุณทองสุข บุญพอ คุณอรุณ หมอขยา และคุณธีรพงษ์ วิทยานันท์ ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือการศึกษาค้นคว้า ตลอดจนถึงผู้ตอบแบบสอบถาม ในพื้นที่ตำบลบ้านป็น อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์และสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการทำการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากงานวิจัยเล่มนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของ คุณพ่อ คุณแม่ ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ให้ผู้ศึกษาได้มีโอกาสศึกษาจนสำเร็จ

ดาริกา ใบอุบล

ชื่อเรื่อง	การวิเคราะห์งบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล ในรอบ 3 ปี และความต้องการของประชาชนตำบลบ้านป็น อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา
ผู้ศึกษาค้นคว้า	ดาริกา ไบอุบล
ที่ปรึกษา	ดร.อนุสรณ์ คุณานุสรณ์
ประเภทสารนิพนธ์	การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง บธ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, 2555

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญ 2 ประการคือ 1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล บ้านป็น ประจำปีงบประมาณ 2553 – 2555 2. เพื่อศึกษาความต้องการของประชาชนว่าต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป็นบริหารงบประมาณรายจ่ายในด้านใด

ในการศึกษาค้นคว้านี้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้อมูลเอกสาร ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2553 – 2555 และเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามจากข้าราชการในองค์การบริหารส่วนตำบล กำนันผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน อาสาสมัครสาธารณสุขชุมชน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ข้าราชการครู ผู้ดูแลเด็กเล็ก และผู้นำศาสนา ในพื้นที่ตำบลบ้านป็น อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา จำนวน 215 ราย การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษา พบว่า การใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายปี 2553 ผู้บริหารมีการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย ได้แก่ 1. ด้านการบริหารทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 51.69 2. ด้านบริการชุมชนและสังคม คิดเป็นร้อยละ 27.81 และ 3. ด้านการดำเนินงานอื่น คิดเป็นร้อยละ 20.50

ผลการศึกษา พบว่า การใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายปี 2554 ผู้บริหารมีการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย ได้แก่ 1. ด้านการบริหารทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 45 2. ด้านบริการชุมชนและสังคม คิดเป็นร้อยละ 25.51 3. ด้านการดำเนินงานอื่น คิดเป็นร้อยละ 18.62 และ 4. ด้านเศรษฐกิจ คิดเป็นร้อยละ 10.87

ผลการศึกษา พบว่า การใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายปี 2555 ผู้บริหารมีการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย ได้แก่ 1. ด้านการบริหารทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 51.82 2. ด้านบริการชุมชนและสังคม คิดเป็นร้อยละ 29.76 3. ด้านเศรษฐกิจ คิดเป็นร้อยละ 11.04 และ 4. ด้านการดำเนินงานอื่น คิดเป็นร้อยละ 7.37

จากการศึกษาความต้องการของประชาชนในการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายในการพัฒนาตำบลบ้านปิน ปรากฏว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างมีระดับความต้องการมากในการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย ได้แก่ 1. ด้านการดำเนินงานอื่น มีค่าเฉลี่ย 3.45 2. ด้านบริการชุมชนและสังคม โดยมีค่าเฉลี่ย 3.42 3. ด้านบริหารทั่วไป มีค่าเฉลี่ย 3.41 และ 4. ด้านเศรษฐกิจ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.41 การใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายโดยผ่านข้อบัญญัติตำบลของผู้บริหารในรอบ 3 ปี มีทิศทางการบริหารที่มีทั้งสอดคล้องและไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน สอดคล้อง ในด้านบริการชุมชนและสังคม แต่ไม่สอดคล้องในแผนงานด้านการดำเนินงานอื่นและด้านการบริหารทั่วไป โดยผู้บริหารได้ให้ความสำคัญในด้านแผนงานบริหารงานทั่วไป โดยมีการใช้จ่ายในแผนงานนี้มากที่สุด แต่ประชาชนมีความต้องการให้ผู้บริหารใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายในด้านการดำเนินงานอื่นมากที่สุด

Title AN ANALYSIS OF LOCAL GOVERNMENT BUDGET IN THE PAST 3 YEARS
AND PEOPLE NEEDS OF BAN PIN POPULATION, DOK KAM TAI, DISTRICT,
PHAYAO PROVINCE

Author Darika Bai-U-bon

Advisor Dr.Anusorn Kunanusorn

Academic Paper Independent Study M.B.A., University of Phayao, 2012

ABSTRACT

The purposes of this study were: 1. to study annual budget allocation of Baan Pin Local Government Year 2010 – 2012 2. to study needs of Baan Pin population in which aspect they need the local government to manage the expenditure budget.

Data used for analysis were collected from budgetary documents of budget provisions year 2010 – 2012 and interview 215 local government officials, Sub district headman, village headman, civil defense volunteers, community health volunteers, health officers, teachers, baby sisters and religion leaders in Baan Pin sub-district, Dok Kam Tai district, Phayao province. The descriptive statistics used for data analysis were frequency, mean and percentage.

The findings were as follows executive spent expenditure budget for the year 2010 on 1. general management 51.69% 2. community and social services 27.81% and 3. others 20.50%.

Executive spent expenditure budget for the year 2011 on 1. general management 45% 2. community and social services 25.51% 3. others 18.62% and 4. economics 10.87%.

Executive spent expenditure budget for the year 2012 on 1. general management 51.82% 2. community and social services 29.76% 3. economics 11.04% and 4. others 7.37%.

The study revealed that population needs level was at high level on 1. others 3.45% 2. community and social services 3.42% 3. general management 3.41 and 4. economics 3.41%. Expenditure budget management through budget provisions in the past 3 years was both consistent and inconsistent with population needs. It is consistent with the community and social services but inconsistent with others and general management which considered most important than other aspects. The result showed that people need executives to spend the mostly budget in others but they spent the mostly budget in general management.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
สมมติฐานของการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย	2
กรอบแนวคิด	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น	7
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับงบประมาณและการจัดทำงบประมาณ	8
แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการ	13
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
ข้อมูลขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน.....	17
3 วิธีดำเนินการวิจัย	21
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	21
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	22
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	23
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	24

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	25
ตารางสัดส่วนการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย ปี 2553 -2555	26
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ...	29
ความต้องการในการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหาร ส่วนตำบลบ้านป็น อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา.....	31
5 บทสรุป.....	38
สรุปผลการวิจัย.....	39
อภิปรายผลการวิจัย	41
ข้อเสนอแนะ.....	42
บรรณานุกรม	43
ภาคผนวก.....	46
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	47
ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า.....	51

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 ข้อมูลประชากร.....	18
2 ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง	21
3 ตารางแสดงสัดส่วน ร้อยละ ปีงบประมาณ 2553	26
4 ตารางแสดงสัดส่วน ร้อยละ ปีงบประมาณ 2554	27
5 ตารางแสดงสัดส่วน ร้อยละ ปีงบประมาณ 2555	28
6 แสดงจำนวน ร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ.....	29
7 แสดงจำนวน ร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ	29
8 แสดงจำนวน ร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ	29
9 แสดงจำนวน ร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา.....	30
10 แสดงจำนวน ร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่ง.....	30
11 แสดงจำนวน ร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้.....	31
12 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความต้องการโดยรวม 4 ด้าน.....	32
13 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความต้องการด้านบริหารทั่วไป	33
14 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความต้องการด้านบริการชุมชนและสังคม	34
15 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความต้องการด้านเศรษฐกิจ	36
16 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความต้องการด้านการดำเนินงานอื่น	37

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 การวิเคราะห์งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 – 2555	3
2 ความต้องการของประชาชนในการใช้จ่ายงบประมาณด้านต่าง ๆ.....	4

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติกำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดให้มีแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากส่วนกลาง ทั้งการกระจายงานของกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ลงมาสู่ท้องถิ่น การกระจายงบประมาณ ให้ท้องถิ่นบริหารจัดการเพื่อแก้ไข พัฒนาท้องถิ่นด้วยตนเอง เกี่ยวกับขั้นตอนและกระบวนการในการ ถ่ายโอนภารกิจ งบประมาณ และอัตรากำลังของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคไปให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีกำหนดระยะเวลาและเงื่อนไขที่ระบุไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้บังเกิดผล ในทางปฏิบัติอย่างแท้จริง (ประมวลกฎหมายและระเบียบปฏิบัติงานของท้องถิ่น, 2549, หน้า 237)

การดำเนินการตามแผนฯ ข้างต้น จะส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะได้รับการจัดสรร งบประมาณในสัดส่วนที่สูงขึ้น มีอัตรากำลังมากขึ้น รวมทั้งมีภารกิจและหน้าที่ความรับผิดชอบ ที่เพิ่มขึ้นตามกันไปด้วย ซึ่งภารกิจใดที่เป็นการดำเนินการซ้ำซ้อนระหว่างรัฐ และองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น หรือภารกิจที่รัฐจัดให้บริการในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกระทบถึงองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นอื่น รวมถึงภารกิจที่เป็นการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐ ให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้น ภายใต้งบ (ประมวลกฎหมายและระเบียบปฏิบัติงานของท้องถิ่น, 2549, หน้า 252)

ในการกำหนดกรอบทิศทางให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ปัจจุบันใช้ระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 โดยยึด หลักการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายมีกระบวนการที่ยืดหยุ่น และสามารถปรับวิธีการให้สอดคล้องกับ สถานการณ์และการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่เพิ่มขึ้น ซึ่งได้มอบหมายภารกิจการพัฒนาเพื่อ ตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนภายในเขตรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น จึงทำให้งบประมาณและทรัพยากรในการบริหารงานและพัฒนาประเทศลงไปสู่ระดับท้องถิ่นมากขึ้น (ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2548, หน้า 1)

งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย 2 ส่วนที่สำคัญ คือ งบประมาณ รายรับ และงบประมาณรายจ่าย การประมาณการด้านรายรับจะเป็นตัวกำหนดขนาดงบประมาณ รายจ่าย กล่าวคืองบประมาณรายจ่ายจะมากขึ้นหรือน้อยขึ้น อยู่กับรายได้เป็นสำคัญ งบประมาณ รายรับและรายจ่ายในแต่ละปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีมูลค่าหลายล้านบาท ดังนั้น การใช้ ใช้จ่ายเงินต้องสามารถแก้ไขปัญหาและสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่าง ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนักงานงบประมาณ สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร, 2542)

ด้วยงบประมาณรายจ่ายเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการนำมาบริหารการจัดการในการพัฒนาในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีประสิทธิภาพและให้เกิดประสิทธิผล นำองค์การไปสู่เป้าหมายได้ ผู้วิจัยมีความสนใจในการศึกษาเรื่องนี้ เพราะว่าตำบลบ้านป็นเป็นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่อยู่ในเขตพื้นที่ห่างไกลจากความเจริญจำเป็นต้องใช้งบประมาณเพื่อใช้จ่ายในการพัฒนาด้านต่าง ๆ จำนวนจากเหตุผลและสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้เกิดแนวคิดเป็นกรณีศึกษาการวิเคราะห์งบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป็น ในปี พ.ศ. 2553 - 2555 รวมทั้งศึกษาความต้องการของประชาชนตำบลบ้านป็น ต่อด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริการชุมชนและสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการดำเนินงานอื่น อีกทั้งยังทำให้ทราบว่างบประมาณในแต่ละปีสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างครอบคลุมหรือไม่ และสามารถคาดการณ์งบประมาณในอนาคตเพื่อหลีกเลี่ยงหรือป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น โดยสาเหตุจากงบประมาณ รวมทั้งใช้ในการปรับปรุงการจัดทำงบประมาณให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด พร้อมทั้งครอบคลุมปัญหาที่เป็นความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาริวิเคราะห์สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายในแต่ละด้าน ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป็น ประจำปีงบประมาณ 2553 - 2555
2. เพื่อศึกษาความต้องการของประชาชนว่าต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป็นบริหารงบประมาณรายจ่ายในด้านใด

สมมติฐานของการวิจัย

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป็น มีการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายได้ตรงตามความต้องการของประชาชนตำบลบ้านป็น มากน้อยเพียงใด

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านระยะเวลา
ในการศึกษาครั้งนี้ ศึกษาตั้งแต่เดือน กันยายน 2554 - มีนาคม พ.ศ. 2555
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา
ศึกษางบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 - 2555 ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป็น
3. ขอบเขตด้านประชากร
ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ข้าราชการปฏิบัติงานใน อบต. อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ชุติรักษาความสงบประจำหมู่บ้าน (ชรบ.) ผู้ดูแลเด็ก (ผดต.) ข้าราชการครู

อาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐาน (อสม.) สาธารณสุขตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำศาสนา ที่อยู่ในพื้นที่ตำบลบ้านปิน อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

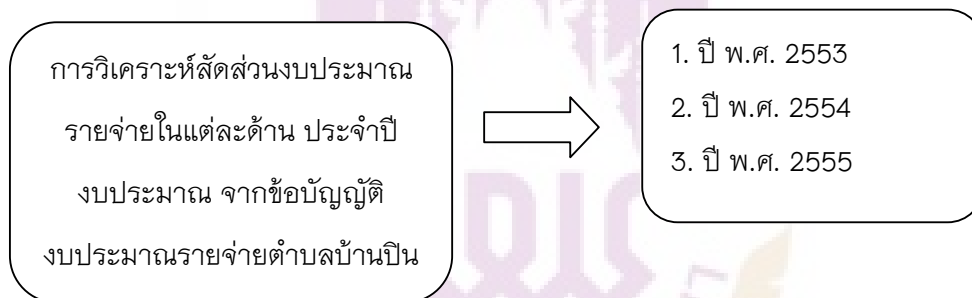
4. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ทำการเก็บข้อมูล คือตำบลบ้านปิน อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

กรอบแนวคิด

ในการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์งบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล ในรอบ 3 ปี และความต้องการของประชาชนตำบลบ้านปิน มีกรอบแนวคิดในการวิจัย แยกออกเป็น 2 กรอบแนวคิด คือ

1. กรอบแนวคิดในการวิจัย ประเด็นของการวิเคราะห์งบประมาณ โดยจะวิเคราะห์งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 – 2555 โดยผ่านข้อบัญญัติตำบลบ้านปิน

ภาพ 1 การวิเคราะห์งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 – 2555

2. กรอบแนวคิดในการวิจัย ประเด็นความต้องการของประชาชนในการใช้จ่ายงบประมาณในด้านต่าง ๆ

ภาพ 2 ความต้องการของประชาชนในการใช้จ่ายงบประมาณด้านต่าง ๆ

นิยามศัพท์เฉพาะ

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน อำเภอ ดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่น มีอำนาจตัดสินใจในการบริหารงานของตำบลตามที่กฎหมายกำหนดไว้

งบประมาณ หมายถึง แผนงานหรืองานสำหรับประมาณการด้านรายรับและรายจ่ายแสดงในรูปตัวเลขจำนวนเงิน การตั้งงบประมาณ คือ การแสดงแผนดำเนินงานออกเป็นตัวเลขจำนวนเงิน

งบประมาณรายจ่าย หมายถึง งบประมาณที่สภาท้องถิ่นให้ความเห็นชอบและผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภออนุมัติ ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่า ด้วยองค์ประกอบของส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ ทั้งนี้ รวมทั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมและการโอนแก้ไขเปลี่ยนแปลงค่าชี้แจงงบประมาณด้วย

ปีงบประมาณ หมายถึง ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม ของปีหนึ่งถึงวันที่ 30 กันยายน ของถัดไป และให้ใช้ปี พ.ศ. ที่ถัดไปนั้น เป็นชื่อสำหรับปีงบประมาณนั้น

รายได้ หมายถึง จำนวนรายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับในแต่ละปีงบประมาณ ประกอบด้วยภาษีที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บเอง ภาษีที่รัฐจัดสรรให้ ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต รายได้จากทรัพย์สินรายได้จากเบ็ดเตล็ด รายได้จากทุน เงินอุดหนุน

รายจ่าย หมายถึง รายจ่ายที่เทศบาลใช้จ่ายตามหมวดรายการใช้จ่ายของเทศบาลที่กำหนดไว้ในปีงบประมาณรายจ่ายประจำปีในแต่ละปีงบประมาณ ประกอบด้วย งบกลาง หมวดเงินเดือน หมวดค่าจ้างประจำ หมวดค่าจ้างชั่วคราว หมวดค่าตอบแทน หมวดค่าใช้สอย หมวดค่าวัสดุ หมวดค่าสาธารณูปโภค หมวดเงินอุดหนุน หมวดรายจ่ายอื่น หมวดค่าครุภัณฑ์ และหมวดค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง

คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลและเป็นตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแล้วเสนอให้นายอำเภอแต่งตั้ง

พนักงานส่วนท้องถิ่น หมายถึง พนักงานส่วนตำบล ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน ทุกตำแหน่ง

อปพร. หมายถึง อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน

ชรบ. หมายถึง ชุติรักษาความสงบประจำหมู่บ้าน ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน

ผดต. หมายถึง ผู้ดูแลเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน

ข้าราชการครู หมายถึง บุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานทางการศึกษาในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน

อสม. หมายถึง อาสาสมัครสาธารณสุขชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน

สาธารณสุขตำบล หมายถึง ข้าราชการที่ปฏิบัติงานในด้านสาธารณสุขในเขตตำบลบ้านปิน

กำนันผู้ใหญ่บ้าน หมายถึง บุคคลที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนให้ดำรงตำแหน่งผู้นำทางการปกครอง ในเขตตำบลบ้านปิน

ผู้นำทางศาสนา หมายถึง ผู้เข้าสู่ธรรมวินัย ปฏิบัติตามหลัก พรหมจรรย์คือศีล สมาธิ ปัญญา ที่พำนักอยู่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน

นโยบาย หมายถึง ข้อเสนอสำหรับแนวทางการดำเนินงานของบุคคล กลุ่มบุคคลในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลเพื่อนำมาใช้บริหารจัดการในท้องที่

ความต้องการ หมายถึง ความอยากได้ ใครได้ ประสงค์จะได้ และเมื่อเกิดความรู้สึกดังกล่าวจะทำให้ร่างกายเกิดความขาดดุล เนื่องมาจากมีสิ่งเร้ามากระตุ้นมีแรงขับภายในเกิดขึ้นทำให้ร่างกายไม่อาจอยู่นิ่ง ต้องพยายามดิ้นรนและแสวงหาเพื่อตอบสนองความต้องการนั้น ๆ เมื่อร่างกายสนองแล้วร่างกายมนุษย์ก็กลับสู่ภาวะสมดุลอีกครั้งหนึ่งและก็เกิดความต้องการใหม่ ๆ ขึ้นมาทดแทนวนเวียนอยู่ไม่มีที่สิ้นสุด

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. ช่วยให้การบริหารงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลมีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. ทำให้ทราบถึงปัญหา ข้อจำกัด ตลอดจนความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในตำบลบ้านปิ่น อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา เพื่อใช้ในการพัฒนาการตั้งงบประมาณต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์งบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลในรอบ 3 ปี และความต้องการของประชาชนตำบลบ้านปิน อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้า รวบรวมเอกสารตำราเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา มาเป็น แนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดการศึกษา ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น
2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับงบประมาณและการจัดทำงบประมาณ
3. แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. ข้อมูลขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

วิญญู อังคนารักษ์ (2519, หน้า 4) ให้ความหมายของ การปกครองท้องถิ่น คือ การปกครอง ในรูปลักษณะการกระจายอำนาจบางอย่างซึ่งรัฐ ได้มอบหมายให้ท้องถิ่นทำกันเองเพื่อ ให้ประชาชน ในท้องถิ่นมีโอกาสปกครองและบริหารงานท้องถิ่นด้วยตนเองเพื่อสนองความต้องการส่วนรวมของ ประชาชนในท้องถิ่นมีโอกาสปกครองและบริหารงานท้องถิ่นด้วยตนเองเพื่อสนองความต้องการ ส่วนรวมของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ให้งานดำเนินไปอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ตรงกับความประสงค์ของประชาชน โดยมีงบประมาณของตนเองและมีอิสระในการบริหารงาน พหุสมควร

ประหยัด หงส์ทองคำ (2526, หน้า 10) ได้รวบรวมความหมายของการปกครองท้องถิ่นของ นักวิชาการชาวต่างประเทศไว้ดังนี้

William A. Robson ได้ให้ความหมายว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองส่วน หนึ่งของประเทศ ซึ่งมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ตามสมควร และอำนาจอิสระในการปฏิบัติ หน้าที่ที่จะต้องไม่มากจนมีผลกระทบกระเทือนต่ออำนาจอธิปไตยของรัฐเพราะองค์การปกครองส่วน ท้องถิ่นมิใช่ชุมชนที่ที่อำนาจอธิปไตย องค์การส่วนท้องถิ่นมีสิทธิตามกฎหมาย (Legal rights) และ มีองค์การที่จำเป็น (Necessary Organization) เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การปกครอง ท้องถิ่นนั่นเอง

William V. Holloway กล่าวว่าการปกครองตนเองของท้องถิ่น หมายถึง องค์การที่มีอาณาเขตแน่นอน มีประชากรตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มีอำนาจปกครองตนเอง มีการบริหารงานคลังของตนเอง และมีสภาท้องถิ่นที่มีสมาชิกได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน

Daniel Wit ให้ความหมายว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจ หรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจในการปกครองร่วมกันรับผิดชอบทั้งหมดหรือเพียงบางส่วนในการบริหารท้องถิ่น

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับงบประมาณและการจัดทำงบประมาณ

Augustus B.Turnbull (อ้างอิงใน ไตรรัตน์ โภคพลากรณ์, 2531, หน้า 457) ได้ให้ความหมายของงบประมาณไว้อย่างกว้าง ๆ ว่า งบประมาณเป็นแผนการเงินขององค์การที่กำหนดขึ้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ ซึ่ง เทอร์บูล อธิบายเพิ่มเติมว่างบประมาณจะต้องเป็นเรื่องเกี่ยวกับ

1. การเงินโดยเฉพาะ
2. เป็นการวางแผนล่วงหน้าสำหรับการใช้จ่ายเงิน
3. การบอกให้ทราบว่าจะวางแผนใช้จ่ายเงินเป็นจำนวนเท่าใด
4. การกำหนดเวลาจะใช้จ่ายเงินเมื่อไร
5. การบอกให้ทราบว่าจะใช้จ่ายเงินเพื่ออะไร
6. การอ้างอิงองค์การ ซึ่งเป็นเจ้าของงบประมาณนั้น

Aaron Wildavsky (อ้างอิงใน ไตรรัตน์ โภคพลากรณ์, 2531, หน้า 458) ได้ให้ความหมายของงบประมาณไว้หลายแนวทางแต่อีกแนวทางหนึ่งในแง่การเมืองให้ทรรศนะว่า งบประมาณเป็นเรื่องของการเมืองที่เกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรและอำนาจให้แก่กลุ่มทางการเมืองต่าง ๆ หากถือว่าการเมือง คือการขัดแย้งกันระหว่างผู้ที่ต้องการให้สิ่งที่ตนชอบปรากฏในนโยบายแห่งชาติ ผลของการขัดแย้งหรือต่อสู้กันนั้น ก็จะปรากฏในงบประมาณนั่นเอง งบประมาณจึงเป็นหัวใจของกระบวนการทางการเมือง นอกจากนี้ยังได้อธิบายถึงงบประมาณในแง่สัญญาทางการเมืองว่า งบประมาณเป็นสัญญาระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหาร โดยที่ฝ่ายบริหารสัญญาที่จะจ่ายเงินงบประมาณภายใต้เงื่อนไขบางประการตามพันธสัญญาที่ตกลงกันไว้ ความสัมพันธ์ประกอบด้วยสองฝ่าย ซึ่งทั้งสองฝ่ายย่อมมีความสัมพันธ์ต่อกันและกัน

Aaron Wildavsky ได้ให้ทรรศนะเกี่ยวกับงบประมาณว่า งบประมาณเป็นเอกสาร ประกอบด้วยถ้อยคำ และสถิติตัวเลข ซึ่งแสดงถึงการใช้จ่ายสำหรับแต่ละรายการ และเป้าประสงค์ต่าง ๆ ข้อความจะพรรณนาถึงรายการค่าใช้จ่าย เช่น เงินเดือน ครุภัณฑ์ ค่าใช้สอย ฯลฯ หรือเป้าประสงค์ เช่น การเศรษฐกิจ การศึกษา การป้องกันประเทศ ฯลฯ

Hebert M.Levin (อ้างอิงใน นิรันดร ตำนานโพธิ์บุรณ์, 2542, หน้า 17) สรุปว่า องค์การปกครองท้องถิ่นก็เป็นเช่นเดียวกับหน่วยการปกครองอื่น ๆ ที่มีความจำเป็นต้องมีการจัดหารายได้ และมีการ

กำหนดรายจ่ายการจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อ การว่าจ้าง การทำบัญชี และการตรวจบัญชี เช่นเดียวกับระบบการบริหารงานคลังของรัฐ ดังนั้น องค์การปกครองท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพต้องมีความสามารถในการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น และดำเนินนโยบายการคลังอย่างอิสระ เจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้รับเลือกตั้งเข้าไปบริหารท้องถิ่นนั้น ๆ เป็นบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดหรือสัมผัสกับประชาชนมากที่สุด บุคคลดังกล่าวจึงสามารถดำเนินนโยบายทางการคลัง (การจัดหารายได้ การกำหนดรายจ่าย การจัดทำงบประมาณ) ของท้องถิ่นได้ตรงกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ได้มากที่สุด ดังนั้นองค์การท้องถิ่นจำเป็นต้องมีอิสระที่จะจัดหารายได้ และสามารถกำหนดรายจ่ายได้ตามความต้องการของแต่ละท้องถิ่นนอกจากนี้แล้วองค์การปกครองท้องถิ่นยังจะต้องมีอำนาจในการกำหนดการจัดเก็บภาษี (Tax Power) และกำหนดความต้องการของพลเมืองในท้องถิ่นของตนเองได้ตามสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละท้องถิ่นนั้น ๆ

งบประมาณรายจ่าย หมายความว่า จำนวนเงินอย่างสูงที่อนุญาตให้จ่าย หรือก่อนนี้ผูกพันได้ตามวัตถุประสงค์ และภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. งบประมาณรายจ่ายประจำปี เป็นการกำหนดค่าใช้จ่ายไว้ตลอดทั้งปีตามงบประมาณการรายรับ คือการคาดการณ์ว่าในปีนี้จะใช้งบประมาณนั้นจะมีรายได้เข้ามาเท่าไร และการจัดทำข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปี จะจัดทำฉบับเดียวในปีงบประมาณนั้นซึ่ง ปีงบประมาณ หมายความว่าระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคมของปีหนึ่งถึงวันที่ 30 กันยายน ของปีถัดไปและให้ใช้ปี พ.ศ. ที่ถัดไปนั้นเป็นชื่อสำหรับปีงบประมาณนั้น

2. งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมเป็นการกำหนดค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมจากที่ได้กำหนดไว้แล้วในข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม จะต้องทำเป็นข้อบังคับขององค์การบริหารส่วนตำบล เรียกว่า ข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ซึ่งสามารถจัดทำได้หลายฉบับในปีงบประมาณ แต่จะทำได้หลังจากที่ข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปีได้อนุมัติใช้แล้ว และเข้าเงื่อนไขตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 ข้อ 21

Frank P. Sherwood (อ้างอิงใน ไพรัช ตระการศิริพันธ์, 2544, หน้า 3) กล่าวว่า งบประมาณ คือ แผนเบ็ดเสร็จซึ่งแสดงออกมาในรูปของตัวเงิน แสดงโดยการดำเนินงานทั้งหมดในระยะเวลาหนึ่ง แผนนี้จะรวมถึงการคาดการณ์การให้บริการกิจกรรมโครงการและค่าใช้จ่ายตลอดจนทรัพยากรที่จำเป็นในการสนับสนุนการดำเนินการ ให้บรรลุตามแผนเบ็ดเสร็จย่อประกอบด้วยการกระทำ 3 ขั้นตอน คือ การจัดเตรียมงบประมาณ (Budget Preparation) การอนุมัติงบประมาณ (Budget Approval) และการบริหารงบประมาณ (Budget Execution)

อุษา ไบหยก (2543, หน้า 215 – 219) กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของระบบการปกครองส่วนท้องถิ่นก็คือ การมีฐานะทางการคลังเป็นอิสระ หรือการมีอำนาจในการใช้จ่ายเงินด้วยตนเองได้ ฐานะทางการคลังที่เป็นอิสระนั้นมีความสำคัญ ดังนี้

1. การมีงบประมาณเป็นของตนเอง หมายถึง การมีรายรับ – รายจ่าย ที่สามารถจะควบคุมดูแลและกำหนดนโยบายได้เอง มีอำนาจในการตัดสินใจได้ว่าจะใช้จ่ายอย่างไรตามความต้องการของท้องถิ่นโดยตรง การมีฐานะทางการคลังที่เป็นอิสระจึงหมายถึงการมีอำนาจในการตัดสินใจด้วยตนเองนั่นเอง

2. ในทางกฎหมาย ความสามารถในการใช้จ่ายเงินด้วยตนเองได้ ก็คือ ลักษณะของการมีฐานะนิติบุคคล ในทางปฏิบัติก็คือ หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดูแลจัดการในผลประโยชน์ทรัพย์สินที่เป็นของส่วนท้องถิ่นได้ สามารถหารายได้ และใช้จ่ายเงินที่เป็นผลประโยชน์ของตนเองได้ มีข้อผูกมัดในทางกฎหมาย เช่น การทำนิติกรรมหรือทำสัญญาต่าง ๆ ในทางกฎหมายได้เช่นเดียวกับบุคคลธรรมดาในทางกฎหมาย การมีฐานะทางการคลังที่เป็นอิสระจึงหมายถึงการมีฐานะนิติบุคคลในทางกฎหมาย

3. ในการบริหารการคลัง หน่วยการปกครองท้องถิ่นต้องสามารถใช้จ่ายเงินให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด คือ การใช้งบประมาณได้อย่างคุ้มค่า ได้ประโยชน์สูงสุด และให้ได้รับผลตามเป้าหมาย หรือนโยบายที่กำหนดไว้ให้มากที่สุด ลักษณะการบริหารการคลังของหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นจึงนับเป็นกิจกรรมหลักในฐานะที่เป็นหน่วยการปกครองแห่งรัฐที่แตกต่างจากธุรกิจเอกชน หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องบริหารงบประมาณเพื่อตอบสนองนโยบายส่วนท้องถิ่นให้ได้มากที่สุดมากกว่าการแสวงหารายได้หรือผลกำไรตอบแทนสูงสุด การมีฐานะการคลังเป็นอิสระจึงหมายถึงการมีความสามารถในการบริหารการคลังได้อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบสำคัญของงบประมาณก็คือ

1. **งบประมาณรายรับ** หรือส่วนที่จะเป็นรายได้ของท้องถิ่นนั้นมีประมาณ 4 ด้านด้วยกันคือ

1.1 ภาษีท้องถิ่น คือ การจัดเก็บภาษีที่เป็นของท้องถิ่นตามกฎหมาย ซึ่งก็มีทั้งภาษีทางตรง และภาษีทางอ้อม

1.1.1 ภาษีทางตรง คือ ภาษีท้องถิ่นเป็นผู้จัดเก็บเอง โดยตรงตามที่กฎหมายได้ให้อำนาจไว้ บางครั้งท้องถิ่นอาจมีอำนาจในการกำหนดอัตราภาษีเองได้ด้วย

1.1.2 ภาษีทางอ้อม คือ ภาษีที่เป็นของส่วนท้องถิ่นตามกฎหมาย แต่ท้องถิ่นมิได้เป็นผู้จัดเก็บเองโดยตรง อาจอาศัยหน่วยงานของรัฐจัดเก็บแทนได้ อาจมีระบบการจัดเก็บและจัดสรรให้กับท้องถิ่นทุกแห่งตามอัตราส่วนที่เสมอภาคกัน หรืออาจจัดสรรให้กับท้องถิ่นในอัตราส่วนที่ไม่เท่าเทียมกัน โดยขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์ของการจัดสรรที่กำหนดไว้โดยเฉพาะ

1.2 การหารายได้ของท้องถิ่น คือ ระบบที่ท้องถิ่นจัดให้มีกระบวนการบริการชุมชน บางอย่าง และเก็บค่าบริการ หรือค่าตอบแทนจากผู้ใช้บริการโดยตรง เป็นระบบที่ต้องหารายได้ เพื่อมาใช้จ่ายในการจัดทำบริหารอาจเป็นการจัดบริการที่มีเป้าหมายเพื่อแสวงหารายได้หรือผลกำไร ให้กับท้องถิ่นโดยตรง หรือเป็นการจัดบริการที่ต้องหารายได้มาเลี้ยงตนเองโดยไม่มีงบประมาณ สนับสนุนโดยเฉพาะ

1.3 การกู้ยืม คือ ระบบการดำเนินการหารายได้เพื่อการลงทุนในระดับท้องถิ่นโดยเฉพาะ อย่างยิ่งมักจะเป็นการกู้ยืมเพื่อจัดทำโครงการ หรือจัดบริการส่วนท้องถิ่นเพื่อหารายได้ เนื่องจาก หน่วยการปกครองท้องถิ่นเหล่านั้นไม่มีงบประมาณรายรับโดยตรงที่จะนำมาจัดทำได้ และในระบบ งบประมาณนั้นเป็นการใช้จ่ายปีต่อปี การกู้ยืมจึงมักเป็นการใช้จ่ายเงินในโครงการระยะยาวหรือเป็น โครงการขนาดใหญ่และผ่านการชำระในระบบงบประมาณ หน่วยการปกครองท้องถิ่น สามารถกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินอื่น หรือแหล่งเงินกู้ต่าง ๆ เพื่อมาลงทุนหรือจัดทำกิจกรรม ของท้องถิ่น ซึ่งมีทั้งระบบการกู้ระยะยาว ระยะสั้น การผ่อนชำระและการจ่ายดอกเบี้ยที่เป็นภาระ ของท้องถิ่นโดยตรง ดังนั้นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นจึงกู้ยืมเงินเพื่อจัดบริการที่สามารถเก็บ ค่าบริการตอบแทน หรือมีรายได้ที่จะนำมาผ่อนชำระเงินกู้คืนได้

1.4 เงินช่วยเหลือและเงินอุดหนุน โดยมากจะหมายถึง เงินที่รัฐบาลเป็นผู้จัดสรรให้กับ ท้องถิ่นจากเงินงบประมาณส่วนกลาง เงินช่วยเหลือ คือ เงินที่จัดสรรให้ท้องถิ่นโดยเฉพาะตามที่รัฐบาล เป็นผู้กำหนด เงินอุดหนุน คือ เงินที่รัฐบาลจัดสรรเพิ่มเติม หรือสมทบให้กับท้องถิ่นให้เพียงพอ กับค่าใช้จ่ายท้องถิ่นมีภาระรับผิดชอบอยู่ เงินช่วยเหลือและเงินอุดหนุนนี้มีทั้งลักษณะที่เรียกว่าเงิน อุดหนุนทั่วไป และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ เงินช่วยเหลือหรือเงินอุดหนุนลักษณะทั่วไป คือ เงินที่จัดสรร ให้ตามนโยบายส่วนรวม ได้แก่ การให้เงินเพื่อส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นให้มีรายรับเพียงพอในการ ดำเนินนโยบายส่วนท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ หรือเพื่อให้ท้องถิ่นมีรายรับเพิ่มขึ้น ฉะนั้น ท้องถิ่น จึงเป็นผู้กำหนดทิศทางและดูแลงบประมาณส่วนนี้ได้ด้วยตนเอง

ส่วนเงินช่วยเหลือหรือเงินอุดหนุนในลักษณะเฉพาะกิจนั้นเป็นเงินที่จัดสรรให้โดยนโยบาย ของรัฐบาลที่จะเน้นในด้านหนึ่งด้านใดโดยเฉพาะ หรือเพื่อเน้นการดำเนินนโยบายของรัฐบาลในบาง ด้าน หลักเกณฑ์ในการจัดสรรเงินจึงมีเป้าหมายเฉพาะกระบวนการในการใช้จ่ายเงินจะต้องเป็นไป ตามข้อกำหนดของรัฐบาลเป็นสำคัญ รายได้ของท้องถิ่นในส่วนนี้จึงมิได้ขึ้นกับนโยบายของท้องถิ่น โดยตรง กล่าวคือ ท้องถิ่นไม่สามารถตั้งงบประมาณจากรายรับส่วนนี้ได้เอง รวมทั้งในระดับของการ ควบคุมดูแลการใช้จ่ายงบประมาณยังต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือวิธีการซึ่งส่วนกลางเป็นผู้กำหนด อีกด้วย เนื่องจากเงินส่วนนี้เป็นเงินช่วยเหลือซึ่งรัฐบาลจะเป็นผู้กำหนดมาให้โดยมีเป้าหมายหรือ นโยบายเฉพาะเจาะจง ส่วนท้องถิ่นจะได้รับเงินช่วยเหลือตามนโยบายของรัฐบาลและไม่มีอำนาจ อิสระในรายได้ส่วนนี้

2. งบประมาณรายจ่าย หรือรายจ่ายขององค์กรส่วนท้องถิ่นโดยทั่วไปอาจแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

2.1 รายจ่ายประจำ เป็นรายจ่ายที่เกิดจากการดำเนินงานเป็นประจำของท้องถิ่น เช่น ค่าใช้จ่ายประจำวัน วัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้เบ็ดเตล็ดในสำนักงาน ค่าจ้าง เงินเดือน และรวมทั้งดอกเบี้ยเงินกู้อีกด้วย ทั้งนี้เพราะดอกเบี้ยเป็นผลจากข้อผูกพันของงบประมาณในส่วนที่เป็นการลงทุนระยะยาว และเป็นเงินกู้ยืมเพื่อการลงทุน ผลของการกู้ยืม คือ ดอกเบี้ยเงินกู้ที่เป็นพันธะผูกพันที่เกิดขึ้นตามมา

2.2 รายจ่ายในลักษณะการลงทุนหรือการพัฒนา เป็นงบประมาณรายจ่ายที่เกิดจากโครงการใหม่ ๆ เช่น เป็นการขยายโครงการ การขยายกิจการ หรือขยายระบบบริการของท้องถิ่น หรือการลงทุนเพื่อการพัฒนากิจการของส่วนท้องถิ่น การจัดทำโครงการในลักษณะที่เป็นความก้าวหน้าเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ ไม่ได้เป็นรายจ่ายประจำที่มีขึ้นเป็นปกติ ดังนั้น บทบาทของหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดงบประมาณ หรือการเสนอนโยบายที่สำคัญนั้นอยู่ที่การเสนองบประมาณในส่วนของการลงทุนนี้เอง เพราะงบประมาณรายจ่ายประจำนั้นเป็นสิ่งที่ต้องเป็นไปตามพันธะผูกพันที่ท้องถิ่นต้องดำเนินไปอย่างต่อเนื่องอยู่แล้ว แต่การมีนโยบายใหม่ที่แสดงถึงความก้าวหน้าและการพัฒนาท้องถิ่นอย่างไร หรือจะเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาท้องถิ่นอย่างไรนั้นก็จะต้องเสนอแนวทางที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณเพื่อการลงทุน หรืองบประมาณในส่วนการพัฒนานี้เอง

นอกจากนั้นประเด็นทางการเมืองในระดับท้องถิ่นมักจะเน้นอยู่ที่งบประมาณส่วนนี้มากที่สุด ดังจะเห็นได้ว่า ปัญหาสำคัญในระดับท้องถิ่นซึ่งเป็นที่ถกเถียงกันอยู่เสมอ ๆ ได้แก่ ท้องถิ่นมีงบประมาณส่วนท้องถิ่นไม่เพียงพอที่จะพัฒนาตนเองตามความต้องการส่วนท้องถิ่นได้ ต้องอาศัยงบประมาณจากส่วนกลาง ทำให้อำนาจการตัดสินใจบางระดับของท้องถิ่นต้องถูกดึงไปอยู่ที่อำนาจการตัดสินใจของรัฐบาลด้วย ในขณะเดียวกัน เมื่อมองจากในฝ่ายรัฐบาลก็จะพบว่า มีข้อกังขาว่า ท้องถิ่นจะใช้จ่ายไปในทิศทางใด ถ้ารัฐบาลไม่สามารถจะควบคุมทิศทางของนโยบายส่วนท้องถิ่นในการกำหนดงบประมาณได้จะเกิดความไม่สอดคล้องกันในการดำเนินนโยบายระดับท้องถิ่นได้ เช่น เกิดความสับสนเปลี่ยนแปลงงบประมาณ เพราะมีการใช้จ่ายซ้ำซ้อน และไม่ประสานกันในระหว่างหน่วยการปกครองต่างระดับ ซึ่งมีผลกระทบต่อการศึกษาของชาติเป็นส่วนรวมด้วย

กล่าวโดยสรุป จากความหมายของงบประมาณที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่า งบประมาณมีลักษณะเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของรัฐบาล องค์กร หรือหน่วยงานที่เป็นเอกสารแสดงถึงความต้องการของรัฐบาล องค์กร หรือหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งแสดงออกมาในลักษณะแผนทางการเงิน และโครงการกิจกรรมที่จะดำเนินการในปีงบประมาณหนึ่ง ๆ โดยรัฐบาล องค์กร และหน่วยงาน ได้สัญญาไว้ต่อสภาและประชาชนที่จะใช้เงินภายใต้เงื่อนไขที่ตกลงกัน

แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการ

ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ (Basic human Needs)

ความต้องการพื้นฐาน เป็นปัจจัยที่สำคัญมากอย่างหนึ่งของความแตกต่างระหว่างบุคคล มาสโลว์ (Maslow) กล่าวว่า ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ เป็นสัญชาตญาณที่ติดตัวมนุษย์มาแต่กำเนิดมีอยู่ 5 ขั้นตอน เริ่มจากต่ำสุดไปสูงสุด โดยที่มนุษย์จำเป็นต้องได้รับการตอบสนองของความ ต้องการขั้นต่ำสุดจนเป็นที่พอใจก่อนที่ความต้องการขั้นสูงความต้องการของมนุษย์แต่ละคนจะแตกต่างกันไป และพฤติกรรมหนึ่งก็สามารถตอบสนองของความ ต้องการหลาย ๆ อย่างได้ในเวลาเดียวกัน

มาสโลว์ ได้จัดความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ไว้ดังนี้

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Basic Physiological Need) เป็นความต้องการเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญต่อการดำรงชีวิต เช่น อากาศ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม การพักผ่อน การขับถ่าย เป็นต้น

2. ความต้องการความปลอดภัย (Safe and Security Need) เป็นความต้องการความปลอดภัยมั่นคง ความคุ้มครองปกป้อง ความต้องการความมั่นคงทางวัตถุปัจจัยภายนอก ความปลอดภัยจากการคุกคาม ปลอดภัยจากความวิตกกังวล อันตรายและความเจ็บปวดต่าง ๆ

3. ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Love and Belonging Need) หมายถึง ความต้องการทางสังคม เช่น ความต้องการความรัก อยากให้ตนเป็นที่รักได้รับการยอมรับจากกลุ่ม ต้องการมีส่วนร่วมในกลุ่ม

4. ความต้องการการยอมรับนับถือ (Esteem Need) หมายถึง ความต้องการความเคารพนับถือจากผู้อื่น (respect from others) บางที่เรียกว่า Self Esteem

5. ความต้องการบรรลุศักยภาพสูงสุดแห่งตน (Self-Actualization Need) เป็นความต้องการสูงสุดของบุคคล ที่จะต้องพยายามทำทุกสิ่งทุกอย่างตามความเหมาะสมและความสามารถของตนเอง ในทางที่สร้างสรรค์ดีงาม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กิตติพงษ์ นามวงศ์ (2546) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ประจำปี 2544 โดยวัตถุประสงค์ของการศึกษาคือ เพื่อทราบถึงกระบวนการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2544 ของฝ่ายบริหาร ตามข้อเสนอของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายและศึกษาปัญหาเพื่อนำเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาในการจัดสรรงบประมาณของฝ่ายบริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย โดยกลุ่มตัวอย่างแบบมีระบบผลการศึกษาพบว่างบประมาณที่ฝ่ายบริหารจัดสรรให้กับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแต่ละคนนั้นไม่เท่าเทียมกัน เพราะมีระบบอุปถัมภ์เข้ามามีอิทธิพลเหนือกว่า การจัดสรรงบประมาณแบบสมเหตุสมผล (Rationality) ซึ่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดทุกคนเห็นด้วยกับการแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วย

การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยตรงงบประมาณที่ผ่านร่างเป็นข้อบัญญัติต้องการบริหารส่วนจังหวัดเชิงรายส่วนใหญ่เป็นเรื่องการอุตสาหกรรมและการโยธา รองลงมาคือด้านการเกษตร ด้านศาสนา วัฒนธรรม นันทนาการและแผนงานสร้างความเข้มแข็งชุมชน ส่วนด้านการเคหะชุมชน ด้านสังคมสังเคราะห์ ด้านสาธารณสุขและด้านการศึกษาจะน้อยมาก โครงการส่วนใหญ่จะทำหน้าที่ซ้ำซ้อนกับเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล และเป็นลักษณะเบี้ยหัวแตก อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด มีภารกิจซ้ำซ้อนกับองค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล และราชการส่วนภูมิภาค ไม่มีการแยกภารกิจออกจากกันอย่างชัดเจน ทำให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตามอำนาจหน้าที่ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตัวอย่างกรณีการคุ้มครองดูแล บำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งกฎหมายไม่ได้มีการแยกภารกิจระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดกับกรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช อย่างชัดเจนเพียงเขียนไว้แบบกว้าง ๆ

นิรันดร์ ตานโพบูลย์ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน โดยวัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ ศึกษาลักษณะการกระจายงบประมาณและแนวโน้มของการกระจายงบประมาณ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ของปีงบประมาณ 2537 ถึงปีงบประมาณ 2543 และศึกษาความพึงพอใจและความต้องการของประชาชนและผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการดำเนินงานด้านงบประมาณและด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตลอดจนข้อเสนอแนะและนโยบายในการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน การศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลปฐมภูมิได้จากการกรอกแบบสอบถาม 2 ชุด ชุดแรกสำหรับกลุ่มประชาชนทั่วไปโดยสุ่มตัวอย่างจากประชาชนที่มาติดต่อกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ส่วนแบบสอบถามชุดที่สองใช้เพื่อรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารส่วนท้องถิ่นจังหวัดลำพูน

ผลการศึกษาพบว่า การกระจายงบประมาณตามรายหัวประชากรมีความเป็นธรรมพอสมควร แนวโน้มการกระจายงบประมาณปี 2544 พบว่ามีแนวโน้มสูงขึ้นใน 3 สาขา คือการพัฒนาเศรษฐกิจ สาขาการพัฒนาสังคม และสาขาการพัฒนาการเมืองและการบริหารอีก 2 สาขา คือ สาขาพัฒนาสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสาขาโครงการพื้นฐานมีแนวโน้มคงที่และลดลงตามลำดับความพึงพอใจ ของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณส่วนใหญ่มีความพึงพอใจระดับน้อย หรือระดับปานกลางเท่านั้น ความพึงพอใจของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับน้อยและปานกลาง ประชาชนส่วนใหญ่มีความต้องการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเสนอข้อมูลและความต้องการต่าง ๆ ในการจัดทำแผนพัฒนาของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ในระดับมากที่สุด ในด้านของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องการให้มีการสนับสนุนงบประมาณด้านเศรษฐกิจ ด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อม ด้านขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ตามลำดับ สำหรับความต้องการต่อการดำเนินงานต่อไปในอนาคต ในด้านอื่น ๆ

ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนพบว่าประชาชนและผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มีความต้องการที่สอดคล้องกันในประเด็น การส่งเสริมด้านเศรษฐกิจของจังหวัดลำพูน และการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของจังหวัดลำพูน

ปกรณ์ บูรณุปกรณ์ (2541) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยวัตถุประสงค์ของการศึกษาคือ ศึกษาความพร้อมของผู้นำท้องถิ่นที่ทำหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานใน อบต. ศึกษาความพร้อมในการปกครองตนเองของ อบต. และศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานบริหารงบประมาณของ อบต. การศึกษาครั้งนี้ได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสมาชิก อบต. 7 อบต. ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งฝ่ายสภา อบต. และคณะกรรมการบริหาร อบต. รวมจำนวน 156 ราย และใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของงบประมาณ ได้แก่ ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ นายอำเภอเมือง ผู้ตรวจการส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงใหม่ ปลัดอำเภอ หัวหน้าฝ่ายปกครองและพัฒนาการอำเภอเมือง และประธานกรรมการ อบต. จำนวน 11 ราย ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นชาย อายุระหว่าง 31 - 50 ปี การศึกษาต่ำกว่าอนุปริญญา ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือน ดำรงตำแหน่งในสภาอบต. ส่วนใหญ่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งใด ๆ ในฐานะผู้นำท้องถิ่น แต่ได้รับการเลือกตั้งมาบางส่วนเคยดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาตำบลมาก่อน ในเรื่องของความรู้ความเข้าใจวิธีการงบประมาณ ส่วนใหญ่มีความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบร่างข้อบังคับงบประมาณ และระยะเวลาในการจัดทำงบประมาณ แต่กลุ่มตัวอย่างไม่ค่อยเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการบริหารงบประมาณประจำปี จะเห็นได้ว่าการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ยังมีทั้งปัญหาและอุปสรรค ทั้งนี้ เพราะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เน้นรูปแบบการกระจายอำนาจในท้องถิ่นที่ค่อนข้างอิสระ ผลจากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องพบว่า การปรับปรุงด้านการจัดเตรียมงบประมาณ และการอนุมัติงบประมาณประจำปี หรืองบประมาณหมวดเงินอุดหนุน ต้องมีความชัดเจนและควรปรับปรุงการจัดเก็บภาษี วิธีการประเมิน การประเมินผลการจัดเก็บการจัดทำแผนงาน และโครงการพร้อมลำดับความสำคัญของโครงการเพื่อประกอบงบประมาณ ควรตรวจสอบเอกสารร่างข้อบังคับงบประมาณและอนุมัติให้รวดเร็วกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนควรให้การศึกษาอบรมแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ให้มีความรู้ความเข้าใจในการตรวจสอบ การบริหาร งบประมาณประจำปี องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดลำดับความจำเป็นในการใช้งบประมาณไว้ล่วงหน้า ตลอดจนตรวจสอบรายได้ รายจ่ายว่าเป็นไปตามแผนและเป้าหมายเพียงใด หากดำเนินด้านงบประมาณไม่เป็นไปตามเป้าหมายควรหาวิธีการปรับปรุง แก้ไขปัญหา ที่สำคัญคือ ควรเตรียมเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้พร้อมการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี ควรทำการตรวจสอบการใช้จ่ายว่าเป็นไปตามแผนพัฒนาตำบลหรือไม่ ผู้มีอำนาจเข้าตรวจสอบควรมีความรู้ความเข้าใจวิธีการตรวจสอบให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และควรมีการตรวจสอบได้โดยง่าย

วัฒนา ชัยสวัสดิ์ (2541, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการเมืองในกระบวนการจัดทำงบประมาณของเทศบาลนครเชียงใหม่ : กรณีศึกษาปีงบประมาณ พ.ศ. 2535 – 2540 ผลการศึกษาพบว่า 1. ฝ่ายการเมืองให้ความสำคัญในการพัฒนาเมืองน้อยมาก แต่กลับแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว 2. ฝ่ายการเมืองมุ่งแต่การจัดทำโครงการทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน 3. การจัดสรรงบประมาณลงในพื้นที่แขวงยังไม่มีความเป็นธรรม ขึ้นอยู่กับนักการเมืองที่มีอำนาจว่ามีที่ผลักดันงบประมาณลงในพื้นที่เขตการเลือกตั้งของตนเอง 4. ฝ่ายการเมืองได้แสวงหาผลประโยชน์จากงบประมาณทั้งทางตรงและทางอ้อม 5. คุณภาพงานการก่อสร้างของเทศบาลไม่ได้มาตรฐาน 6. สมาชิกสภาเทศบาลไม่ได้ทำหน้าที่ตามบทบาทของสมาชิกสภาเทศบาลในการตรวจสอบการจัดทำงบประมาณ 7. ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในกระบวนการจัดทำงบประมาณเกิดจากสาเหตุดังนี้ 7.1 เกิดจากการแย่งชิงอำนาจ 7.2 เกิดจากการแสวงหาผลประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม 7.3 การจัดสรรงบประมาณที่ไม่ปฏิบัติตามหลักการและเหตุผลที่ถูกต้อง กระบวนการการจัดทำงบประมาณที่มีประสิทธิภาพต้องมาจากการเมืองที่ดี

ศิริวรรณ พันธุ์สิทธิ์ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณหมวดงบประมาณตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว จังหวัดลำปาง โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ เพื่อประเมินประสิทธิผลของการใช้จ่ายงบประมาณตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแฮ้ว อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง การศึกษาครั้งนี้ได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบล ผู้นำชุมชน (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) และประชาชนทั่วไป จำนวน 520 ชุด โดยใช้สถิติเชิงพรรณานำเสนอข้อมูลในรูปของตาราง แจกแจงความถี่ อัตราส่วนร้อยละ ค่าเฉลี่ยผลการศึกษาพบว่า ประชากรที่ทำการศึกษาซึ่งมีสถานภาพทางสังคมที่แตกต่างกันและที่ได้มีหน้าที่เกี่ยวข้องมีความเห็นต่อประสิทธิผลของการปฏิบัติตามแผนและงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ ที่ไม่แตกต่างกันมากนักและมีทัศนคติในทางบวกต่อระดับความพึงพอใจโดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง

สรศักดิ์ วจีสัตย์ (2547) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพของการปฏิบัติตามแผนและงบประมาณรายจ่ายประจำปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ ศึกษาประสิทธิผล หรือผลสำเร็จของการปฏิบัติตามแผน และงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่และศึกษาสภาพความพึงพอใจต่อการปฏิบัติตามแผนและงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ การศึกษาครั้งนี้ได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบล ผู้นำชุมชน (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) และประชาชนทั่วไป จำนวน 520 ชุด โดยใช้สถิติเชิงพรรณานำเสนอข้อมูลในรูปของตารางแจกแจงความถี่ อัตราส่วนร้อยละ ค่าเฉลี่ยผลการศึกษาพบว่า ประชากรที่ทำการศึกษาซึ่งมีสถานภาพทางสังคม

ที่แตกต่างกันและที่ได้มีหน้าที่เกี่ยวข้องมีความเห็นต่อประสิทธิผลของการปฏิบัติตามแผนและงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแม่อวียง จังหวัดเชียงใหม่ ที่ไม่แตกต่างกันมากนัก และมีทัศนคติในทางบวกต่อระดับความพึงพอใจโดยค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง

อดุลย์ คันทะเรศร์ (2542, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการเมืองในกระบวนการจัดทำงบประมาณในองค์การบริหารส่วนตำบล ผลการศึกษาพบว่า 1. องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่พิจารณาจัดสรรงบประมาณหรือโครงการ โดยไม่ได้ยึดแผนพัฒนาตำบลและโครงการที่จำเป็นเร่งด่วน แต่จะจัดสรรขึ้นอยู่กับปัจจัยทางการเมือง อำนาจ อิทธิพล และระบบอุปถัมภ์ จึงสรุปได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลไม่ใช่แผนพัฒนาตำบลเป็นเกณฑ์ในการจัดทำงบประมาณ 2. บทบาทในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณหรือโครงการตกอยู่ในกลุ่มของบรรดาผู้มีอำนาจและอิทธิพลในองค์การบริหารส่วนตำบลโดยเฉพาะประธานกรรมการบริหาร 3. ความสัมพันธ์ส่วนตัว เช่น การเป็นเครือญาติ พี่น้อง เพื่อน การพึ่งพาอาศัยกันในรูปแบบของผู้ให้การอุปถัมภ์กับผู้รับการอุปถัมภ์ได้เข้ามามีอิทธิพลต่อการพิจารณาจัดสรรงบประมาณในระดับหนึ่ง จึงกล่าวได้ว่าการจัดสรรงบประมาณมีแนวโน้มอยู่ภายใต้อิทธิพลของระบบอุปถัมภ์

ข้อมูลขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน

1. ประวัติความเป็นมา

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน ตั้งอยู่เลขที่ 179 หมู่ 3 ตำบลบ้านปิน อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ได้รับการยกฐานะจากสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ตามประกาศกระทรวงมหาดไทยเมื่อวันที่ 1 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2540

2. ที่ตั้งและอาณาเขต

ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของที่ว่าการอำเภอดอกคำใต้และอยู่ห่างจากอำเภอเป็นระยะทางประมาณ 20 กิโลเมตร อยู่ห่างจากจังหวัดพะเยาเป็นระยะทางประมาณ 34 กิโลเมตร

ทิศตะวันออก	ติดเขต ตำบลหนองหล่ม อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา
ทิศตะวันตก	ติดเขต ตำบลคือเวียง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา
ทิศเหนือ	ติดเขต ตำบลบ้านถ้ำ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา
ทิศใต้	ติดเขต อำเภองาว จังหวัดลำปาง

3. พื้นที่และเขตการปกครอง

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน มีพื้นที่ทั้งหมด 58 กิโลเมตร โดยแบ่งการปกครองออกเป็น 10 หมู่บ้าน

4. ประชากร

มีประชากรทั้งสิ้น 5,311 คน และเป็นชาย 2,695 คน หญิง 2,616 คน จำนวน 1,728 ครัวเรือน

ตาราง 1 ข้อมูลประชากรตำบลบ้านปิน

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร			จำนวนครัวเรือน
		ชาย	หญิง	รวม	
1	บ้านสบจ้อม	350	330	680	222
2	บ้านจิวหงก	307	317	624	204
3	บ้านปินใต้	312	286	598	194
4	บ้านปินเหนือ	221	183	404	138
5	บ้านจิวงาม	172	202	374	154
6	บ้านม่อนผาคำ	248	216	464	151
7	บ้านบานเย็น	225	230	455	150
8	บ้านปินพัฒนา	329	345	674	193
9	บ้านปงเสด็จ	261	257	518	177
10	บ้านสันติพัฒนา	270	250	520	145
รวม		2,695	2,616	5,311	1,728

ที่มา: สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง อ.ดอกคำใต้ ข้อมูล ณ เดือน มกราคม

พ.ศ. 2555

5. สภาพทางเศรษฐกิจ

การประกอบอาชีพของประชาชน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำการเกษตรเป็นหลัก ซึ่งได้แก่ การปลูกข้าว ข้าวโพด ถั่วเขียว ไม้ผลและพืชผักต่าง ๆ

6. การคมนาคม

ถนนลาดยางสายดอกคำใต้ - เชียงม่วน หมายเลข 1251 ตัดผ่าน และในหมู่บ้านมีถนนลาดยางของ อบจ. ตัดผ่านทุกหมู่บ้านแต่ยังมีถนนบางส่วนเป็นถนนลูกรังส่วนใหญ่เป็นถนนเข้าสู่พื้นที่ทำการเกษตร

7. งบประมาณตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน ประจำปี 2553

งบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น	ยอดรวม	14,825,110 บาท
7.1 ด้านงานบริหารทั่วไป	ยอดรวม	7,663,346 บาท
7.1.1 แผนงานบริหารงานทั่วไป	ยอดรวม	7,563,346 บาท
7.1.2 แผนงานรักษาความสงบภายใน	ยอดรวม	100,000 บาท
7.2 ด้านบริการชุมชนและสังคม	ยอดรวม	4,123,440 บาท
7.2.1 แผนงานศาสนาวัฒนธรรมและ นันทนาการ	ยอดรวม	457,000 บาท
7.2.2 แผนงานเคหะและชุมชน	ยอดรวม	1,041,880 บาท
7.2.3 แผนงานสร้างความเข้มแข็งของ ชุมชน	ยอดรวม	400,000 บาท
7.2.4 แผนงานการศึกษา	ยอดรวม	2,010,560 บาท
7.2.5 แผนงานสาธารณสุข	ยอดรวม	214,000 บาท
7.3 ด้านเศรษฐกิจ	ยอดรวม	3,038,324 บาท
7.3.1 แผนงานงบกลาง	ยอดรวม	3,038,324 บาท

8. งบประมาณตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน ประจำปี 2554

งบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น	ยอดรวม	17,412,320 บาท
8.1 ด้านงานบริหารทั่วไป	ยอดรวม	7,836,440 บาท
8.1.1 แผนงานบริหารงานทั่วไป	ยอดรวม	7,706,440 บาท
8.1.2 แผนงานรักษาความสงบภายใน	ยอดรวม	130,000 บาท
8.2 ด้านบริการชุมชนและสังคม	ยอดรวม	4,439,880 บาท
8.2.1 แผนงานศาสนาวัฒนธรรมและ นันทนาการ	ยอดรวม	484,000 บาท
8.2.2 แผนงานเคหะและชุมชน	ยอดรวม	1,846,240 บาท
8.2.3 แผนงานสร้างความเข้มแข็งของ ชุมชน	ยอดรวม	316,000 บาท
8.2.4 แผนงานการศึกษา	ยอดรวม	1,593,640 บาท
8.2.5 แผนงานสาธารณสุข	ยอดรวม	200,000 บาท
8.3 ด้านเศรษฐกิจ	ยอดรวม	1,893,000 บาท
8.3.1 แผนงานอุตสาหกรรมและการยา	ยอดรวม	1,893,000 บาท
8.4 ด้านการดำเนินงานอื่น	ยอดรวม	3,243,000 บาท
8.4.1 แผนงานงบกลาง	ยอดรวม	3,243,000 บาท

9. งบประมาณตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป็น ประจำปี 2555		
งบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น	ยอดรวม	17,613 ,500 บาท
9.1 ด้านงานบริหารทั่วไป	ยอดรวม	9,127,880 บาท
9.1.1 แผนงานบริหารงานทั่วไป	ยอดรวม	8,997,880 บาท
9.1.2 แผนงานรักษาความสงบภายใน	ยอดรวม	130,000 บาท
9.2 ด้านบริการชุมชนและสังคม	ยอดรวม	5,242,230 บาท
9.2.1 แผนงานศาสนาวัฒนธรรมและ นันทนาการ	ยอดรวม	932,000 บาท
9.2.2 แผนงานเคหะและชุมชน	ยอดรวม	1,643,410 บาท
9.2.3 แผนงานสร้างความเข้มแข็งของ ชุมชน	ยอดรวม	424,000 บาท
9.2.4 แผนงานการศึกษา	ยอดรวม	1,812,820 บาท
9.2.5 แผนงานสาธารณสุข	ยอดรวม	430,000 บาท
9.3 ด้านเศรษฐกิจ	ยอดรวม	1,944,500 บาท
9.3.1 แผนงานอุตสาหกรรมและการยา	ยอดรวม	1,944,500 บาท
9.4 ด้านการดำเนินงานอื่น	ยอดรวม	1,298,890 บาท
9.4.1 แผนงานงบกกลาง	ยอดรวม	1,298,890 บาท

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์งบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลในรอบ 3 ปี และความต้องการของประชาชนตำบลบ้านป็น อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่พนักงานส่วนท้องถิ่น อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ชุตรักษาความสงบประจำหมู่บ้าน (ชรบ.) ผู้ดูแลเด็ก (ผดต.) ข้าราชการครู อาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐาน (อสม.) สาธารณสุขตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และนักบวชที่อยู่ในพื้นที่ตำบลบ้านป็น อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา รวมจำนวนทั้งหมด 466 คน ดังนี้

ตาราง 2 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

หน่วยงาน	จำนวน
1. ข้าราชการปฏิบัติงานในอบต.	14
2. อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)	51
3. ชุตรักษาความสงบประจำหมู่บ้าน (ชรบ.)	150
4. ผู้ดูแลเด็กเล็ก, ข้าราชการครู	42
5. อาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐาน (อสม.)	171
6. สาธารณสุขตำบล	5
7. กำนันผู้ใหญ่บ้าน	10
8. นักบวช	23
รวมทั้งสิ้น	466

2. ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ได้คำนวณตามหลักการแปรผันร่วมกันระหว่างขนาดของกลุ่มตัวอย่างกับความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นจากการสุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Taro Yamane โดยกำหนดความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้เกิดความผิดพลาดในการสุ่มได้บวกลบ ร้อยละ 5 จากจำนวนประชากรทั้งสิ้น 466 คน

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

กำหนดให้ N = จำนวนประชากรทั้งหมด
n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
e = ระดับที่ยอมให้เกิดความผิดพลาด

$$n = \frac{466}{(1 + 466 (0.05)^2)} = 215 \text{ คน}$$

จากสูตร ผู้วิจัยได้ทำการแทนค่าซึ่งจะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลจำนวนทั้งสิ้น 215 คน

3. ทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบสะดวก (Convenience Random Sampling) จากประชากรแต่ละกลุ่ม โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม ดังนี้

3.1 ข้าราชการปฏิบัติงานในอบต.	จำนวน	9 คน
3.2 อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)	จำนวน	25 คน
3.3 ชุติรักษาความสงบประจำหมู่บ้าน (ชรบ.)	จำนวน	74 คน
3.4 ผู้ดูแลเด็กเล็ก ข้าราชการครู	จำนวน	20 คน
3.5 อาสาสมัครสาธารณสุขชุมชน (อสม.)	จำนวน	71 คน
3.6 สาธารณสุขตำบล	จำนวน	3 คน
3.7 กำนันผู้ใหญ่บ้าน	จำนวน	5 คน
3.8 ผู้นำศาสนา	จำนวน	8 คน
รวมจำนวนทั้งสิ้น		215 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเก็บข้อมูลในการศึกษาคั้งนี้ มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เก็บรวบรวมข้อมูลจากข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน ปีงบประมาณ 2553 - 2555

ตอนที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งเนื้อหาของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ข้อมูลด้านเพศอายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และรายได้ เป็นลักษณะคำถามแบบปลายปิด (Closed-Ended) และเลือกตอบ (Check List)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการเกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านบริหารงานทั่วไป

2. ด้านบริหารชุมชนและสังคม 3. ด้านเศรษฐกิจ 4. ด้านการดำเนินงานอื่น โดยการสร้างคำถามแบบแสดงความต้องการแบบเลือกตอบ ใช้มาตราวัดแบบ Likert Scale แบ่งระดับความต้องการออกเป็น 5 ระดับ คือ

5 หมายถึง	ต้องการมากที่สุด
4 หมายถึง	ต้องการมาก
3 หมายถึง	ต้องการปานกลาง
2 หมายถึง	ต้องการน้อย
1 หมายถึง	ต้องการน้อยที่สุด

โดยมีเกณฑ์วัดระดับความคิดเห็น ตามสูตรคำนวณ ดังนี้

จากสูตร = $\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}$

จำนวนระดับขั้น

แทนค่าในสูตร = $\frac{5 - 1}{5}$

5

= 0.8

จากนั้นใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยในการวัดระดับความต้องการจากค่าเฉลี่ย ดังนี้

4.21 - 5.00	ต้องการมากที่สุด
3.41 - 4.20	ต้องการมาก
2.61 - 3.40	ต้องการปานกลาง
1.81 - 2.60	ต้องการน้อย
1.00 - 1.80	ต้องการน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามลักษณะแบบปลายเปิด เพื่อสอบถามปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี มีจำนวน 4 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ได้ติดต่อประสานงานกับสถานที่ราชการ คือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพกลุ่มตำบลบ้านปิน โรงเรียนบ้านปินเหนือ โรงเรียนบ้านปิน และองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน โดยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังสถานที่ราชการดังกล่าว ให้ช่วยประสานกับกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามและขอความร่วมมือจากอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ชูศรีรักษาความสงบประจำหมู่บ้าน

(สรุป.) อาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐาน (อสม.) และผู้นำทางศาสนา ตอบแบบสอบถามและได้ชี้แจงขั้นตอนการตอบแบบสอบถาม และได้กำหนดระยะเวลาในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ โดยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากในระดับทุติยภูมิอาทิ ข้อมูลจากเอกสาร ตำรา วารสาร รายงาน การศึกษาวิจัย ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย รายงานทางวิชาการประเภทต่าง ๆ รวมทั้ง ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยวิเคราะห์ในส่วนต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้จัดเก็บข้อมูลเรียบร้อยแล้ว นำมาตรวจสอบลงรายละเอียดต่าง ๆ จนมีความสมบูรณ์ครบถ้วน หลังจากนั้น ได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ประมวลผล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS for Windows ในการประมวลผลข้อมูล และแสดงผลการวิเคราะห์โดยใช้สถิติในแต่ละส่วนของข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายในแต่ละด้าน ประจำปีงบประมาณ 2553 – 2555 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Average)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปหรือข้อมูลส่วนบุคคล ใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)
3. การวิเคราะห์ความต้องการในการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)
4. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้งบประมาณรายจ่ายทั้ง 4 ด้าน ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา แล้วรวบรวมข้อมูลตามประเด็น นำมาเรียบเรียงโดยหาค่าความถี่ (Frequency)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ห้บประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลในรอบ 3 ปี และความต้องการของประชาชนตำบลบ้านป็น อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายในแต่ละด้าน ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป็น ประจำปีงบประมาณ 2553 – 2555
2. เพื่อศึกษาความต้องการของประชาชนว่าต้องการให้ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป็นบริหารงบประมาณรายจ่ายในด้านใด

ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างและเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ในการเก็บข้อมูล จำนวน 215 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลเพื่อคำนวณหาค่าสถิติต่าง ๆ สำหรับตอบปัญหาการวิจัย และวัตถุประสงค์การศึกษา พร้อมทั้งนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตารางสัดส่วนการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย ปีงบประมาณ 2553 – 2555

ตาราง 3 แสดงสัดส่วน ร้อยละของงบประมาณรายจ่ายในแต่ละด้าน ขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลบ้านปิน ประจำปีงบประมาณ 2553

งบประมาณรายจ่ายด้าน	จำนวนเงิน	สัดส่วน (%)	% แต่ละด้าน
1. ด้านงานบริหารทั่วไป			51.69
1.1 แผนงานบริหารทั่วไป	7,563,346	51.02	
1.2 แผนงานรักษาความสงบภายใน	100,000	0.67	
2. ด้านบริการชุมชนและสังคม			27.81
2.1 แผนงานการศึกษา	2,010,560	13.56	
2.2 แผนงานสาธารณสุข	214,000	1.44	
2.3 แผนงานเคหะและชุมชน	1,041,880	7.03	
2.4 แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	400,000	2.70	
2.5 แผนงานการศาสนาวัฒนธรรมและนันทนาการ	457,000	3.08	
3. ด้านการดำเนินงานอื่น			20.50
3.1 แผนงานงบกกลาง	3,038,324	20.50	
รวม	14,825,110	100	100

จากตาราง 3 ผลการศึกษาการวิเคราะห์สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายในแต่ละด้าน ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน ประจำปีงบประมาณ 2553 คือ มีการตั้งงบประมาณรายจ่าย ลำดับที่ 1 คือ ด้านงานบริหารทั่วไป ร้อยละ 51.69 ลำดับที่ 2 คือ ด้านบริการชุมชนและสังคม ร้อยละ 27.81 และลำดับที่ 3 ด้านงบกกลาง ร้อยละ 20.50 และเรียงตามลำดับแผนงาน คือ แผนงานบริหารทั่วไป ร้อยละ 51.02 แผนงานงบกกลาง ร้อยละ 20.50 แผนงานการศึกษา ร้อยละ 13.56 แผนงานเคหะและชุมชน ร้อยละ 7.03 แผนงานการศาสนาวัฒนธรรมและนันทนาการ ร้อยละ 3.08 แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ร้อยละ 2.70 แผนงานสาธารณสุข ร้อยละ 1.44 และแผนงานรักษาความสงบภายใน ร้อยละ 0.67

ตาราง 4 แสดงสัดส่วน ร้อยละของงบประมาณรายจ่ายในแต่ละด้าน ขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลบ้านปิน ประจำปีงบประมาณ 2554

งบประมาณรายจ่ายด้าน	จำนวนเงิน	สัดส่วน (%)	% แต่ละด้าน
1. ด้านงานบริหารทั่วไป			45
1.1 แผนงานบริหารทั่วไป	7,706,440	44.25	
1.2 แผนงานรักษาความสงบภายใน	130,000	0.75	
2. ด้านบริการชุมชนและสังคม			25.51
2.1 แผนงานการศึกษา	1,593,640	9.16	
2.2 แผนงานสาธารณสุข	200,000	1.15	
2.3 แผนงานเคหะและชุมชน	1,846,240	10.6	
2.4 แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	316,000	1.82	
2.5 แผนงานการศาสนาวัฒนธรรมและ นันทนาการ	484,000	2.78	
3. ด้านเศรษฐกิจ			10.87
3.1 แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา	1,893,000	10.87	
4. ด้านการดำเนินงานอื่น			18.62
4.1 แผนงานงบกลาง	3,243,000	18. 2	
รวม	7,412,320	100	100

จากตาราง 4 ผลการศึกษาการวิเคราะห์สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายในแต่ละด้าน ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน ประจำปีงบประมาณ 2554 คือ มีการตั้งงบประมาณรายจ่าย ลำดับที่ 1 คือ ด้านงานบริหารทั่วไป ร้อยละ 45 ลำดับที่ 2 คือ ด้านบริการชุมชนและสังคม ร้อยละ 25.51 และลำดับที่ 3 คือ ด้านงบกลาง ร้อยละ 18.62 และลำดับที่ 4 คือ ด้านเศรษฐกิจ ร้อยละ 10.87 และเรียงตามลำดับแผนงาน คือ แผนงานบริหารทั่วไป ร้อยละ 44.25 แผนงานงบกลาง ร้อยละ 18.62 แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา ร้อยละ 10.87 แผนงานเคหะและชุมชน ร้อยละ 10.60 แผนงานการศึกษา ร้อยละ 9.16 แผนงานการศาสนาวัฒนธรรมและนันทนาการ ร้อยละ 2.78 แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ร้อยละ 1.82 แผนงานสาธารณสุข ร้อยละ 1.15 และแผนงานรักษาความสงบภายใน ร้อยละ 0.75

ตาราง 5 แสดงสัดส่วน ร้อยละของงบประมาณรายจ่ายในแต่ละด้าน ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน ประจำปีงบประมาณ 2555

งบประมาณรายจ่ายด้าน	จำนวนเงิน	สัดส่วน (%)	% แต่ละด้าน
1. ด้านงานบริหารทั่วไป			51.82
1.1 แผนงานบริหารทั่วไป	8,997,880	51.08	
1.2 แผนงานรักษาความสงบภายใน	130,000	0.74	
2. ด้านบริการชุมชนและสังคม			29.76
2.1 แผนงานการศึกษา	1,812,820	10.29	
2.2 แผนงานสาธารณสุข	430,000	2.44	
2.3 แผนงานเคหะและชุมชน	1,643,410	9.33	
2.4 แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	424,000	2.41	
2.5 แผนงานการศาสนาวัฒนธรรมและนันทนาการ	932,000	5.29	
3. ด้านเศรษฐกิจ			11.04
3.1 แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา	1,944,500	11.04	
4. ด้านดำเนินงานอื่น			7.37
4.1 แผนงานงบกลาง	1,298,890	7.37	
รวม	17,613,500	100	100

จากตาราง 5 ผลการศึกษาการวิเคราะห์สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายในแต่ละด้านขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน ประจำปีงบประมาณ 2555 คือ มีการตั้งงบประมาณรายจ่ายลำดับที่ 1 คือ ด้านงานบริหารทั่วไป ร้อยละ 51.82 ลำดับที่ 2 คือ ด้านบริการชุมชนและสังคม ร้อยละ 29.76 และลำดับที่ 3 คือ ด้านเศรษฐกิจ ร้อยละ 11.04 ละลำดับที่ 4 คือ ด้านงบกลาง ร้อยละ 7.37 และเรียงตามลำดับแผนงาน คือ แผนงานบริหารทั่วไป ร้อยละ 51.08 แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา ร้อยละ 11.04 แผนงานการศึกษา ร้อยละ 10.29 แผนงานเคหะและชุมชน ร้อยละ 9.33 แผนงานงบกลาง ร้อยละ 7.37 แผนงานการศาสนาวัฒนธรรมและนันทนาการ ร้อยละ 5.29 แผนงานสาธารณสุข ร้อยละ 2.44 แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ร้อยละ 2.41 และแผนงานรักษาความสงบภายใน ร้อยละ 0.74

2. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาตำแหน่งหน้าที่ และรายได้ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 6 แสดงจำนวนและร้อยละจำแนกตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	130	60.50
หญิง	85	39.50
รวม	215	100

จากตาราง 6 ผลการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 215 คน ปรากฏว่าเป็นเพศชาย จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 60.50 และเพศหญิง จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 39.50

ตาราง 7 แสดงจำนวนและร้อยละจำแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
20 – 29 ปี	12	5.60
30 – 39 ปี	40	18.60
40 – 49 ปี	116	54.00
50 – 59 ปี	43	20.00
60 ปีขึ้นไป	4	1.90
รวม	215	100

จากตาราง 7 ผลการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 215 คน ปรากฏว่ามีอายุระหว่าง 20 – 29 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 5.60 อายุระหว่าง 30 – 39 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 18.60 อายุระหว่าง 40 – 49 ปี จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 54 อายุระหว่าง 50 – 59 ปี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 20 และอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.90

ตาราง 8 แสดงจำนวนและร้อยละจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	15	7.00
สมรส	192	89.30
หม้าย / หย่า / แยกกันอยู่	8	3.70
รวม	215	100

จากตาราง 8 ผลการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 215 คน ปรากฏว่ามีสถานภาพโสด จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7 มีสถานภาพสมรส จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 89.30 และมีสถานภาพหม้าย / หย่า / แยกกันอยู่ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.70

ตาราง 9 แสดงจำนวนและร้อยละจำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	102	47.40
มัธยมศึกษาตอนต้น	45	20.90
มัธยมศึกษาตอนปลาย / เทียบเท่า	21	9.80
อนุปริญญา / เทียบเท่า	5	2.30
ปริญญาตรี	38	17.70
สูงกว่าปริญญาตรี	4	1.90
รวม	215	100

จากตาราง 9 ผลการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 215 คน ปรากฏว่ามีการศึกษา ระดับประถมศึกษา จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 47.40 มีผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 20.90 มีผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย / เทียบเท่า จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 9.80 มีผู้จบการศึกษาระดับอนุปริญญา / เทียบเท่า จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.30 มีผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 17.70 และมีผู้จบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.90

ตาราง 10 แสดงจำนวนและร้อยละจำแนกตามตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
ข้าราชการปฏิบัติงานใน อบต.	9	4.20
อปพร. / ชรบ.	99	46.00
ผดต. / ข้าราชการครู	20	9.30
อสม. / สาธารณสุขตำบล	74	34.40
กำนันผู้ใหญ่บ้าน	5	2.30
ผู้นำทางศาสนา	8	3.70
รวม	215	100

จากตาราง 10 ผลการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 215 คน ปรากฏว่าเป็นข้าราชการปฏิบัติงานใน อบต. จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.20 เป็นอปพร. / ชรบ. จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 46 เป็นผดต. / ข้าราชการครู จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 9.30 เป็นอสม. / สาธารณสุขตำบล จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 34.40 เป็นกำนันผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.30 และผู้นำทางศาสนา จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.70

ตาราง 11 แสดงจำนวนและร้อยละจำแนกตามรายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	166	77.20
5,001 – 10,000 บาท	15	7.00
10,001 – 15,000 บาท	6	2.80
15,001 – 20,000 บาท	3	1.40
มากกว่า 20,000 บาท	25	11.60
รวม	215	100

จากตาราง 11 ผลการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 215 คน ปรากฏว่ามีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 77.20 มีรายได้ 5,001 – 10,000 บาท จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7 มีรายได้ 10,001 – 15,000 บาท จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 2.80 มีรายได้ 15,001 – 20,000 บาท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.40 และมีรายได้มากกว่า 20,000 บาท จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 11.60

3. ความต้องการในการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

การวิเคราะห์ความต้องการในการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา มี 4 ด้าน คือ 1. ด้านงานบริหารทั่วไป 2. ด้านบริการชุมชนและสังคม 3. ด้านเศรษฐกิจ และ 4. ด้านการดำเนินงานอื่น ใช้การวิเคราะห์หาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 12 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและระดับความต้องการในการใช้จ่าย
งบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน อำเภอดอกคำใต้
จังหวัดพะเยา โดยรวม 4 ด้าน

ความต้องการโดยรวม 4 ด้าน	ระดับความต้องการ					ค่าเฉลี่ย	การแปล ผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
1. ด้านงานบริหารทั่วไป	19 (1.80)	176 (16.40)	198 (18.40)	36 (3.30)	1 (0.10)	3.41	ต้องการ มาก
2. ด้านบริการชุมชน และสังคม	42 (3.90)	465 (43.30)	470 (43.70)	95 (8.80)	3 (0.30)	3.42	ต้องการ มาก
3. ด้านเศรษฐกิจ	11 (1.00)	83 (7.7)	108 (10.00)	10 (0.90)	3 (0.30)	3.41	ต้องการ มาก
4. ด้านการดำเนินงานอื่น	7 (0.70)	101 (9.40)	92 (8.60)	12 (1.10)	3 (0.30)	3.45	ต้องการ มาก
	ค่าเฉลี่ยรวม					3.42	ต้องการ มาก

จากตาราง 12 ผลการศึกษามีความต้องการเกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายของ
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับต้องการมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านการดำเนินงานอื่น มีค่าเฉลี่ย 3.45 รองลงมา
ด้านบริการชุมชนและสังคม มีค่าเฉลี่ย 3.42 และด้านบริหารทั่วไปกับด้านเศรษฐกิจเท่ากัน มีค่าเฉลี่ย
3.41

ตาราง 13 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและระดับความต้องการในการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ด้านบริหารทั่วไป

ความต้องการโดยรวม 4 ด้าน	ระดับความต้องการ					ค่าเฉลี่ย	การแปลงผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
1. แผนงานบริหารทั่วไป เช่น การบริหารงานบุคคล การบริหารงานคลัง การดำเนินกิจการสภา การประชุมสภา การวางแผน การพัฒนาและการจัดทำงบประมาณ	6 (2.80)	95 (44.20)	97 (45.10)	16 (7.40)	1 (0.50)	3.41	ต้องการมาก
2. แผนงานรักษาความสงบภายใน เช่น การวางแผนป้องกันภัย การรักษาความสงบเรียบร้อย การป้องกันด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การเฝ้าระวัง การเกิดอุบัติเหตุและป้องกันภัยทางถนน การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและการป้องกันอัคคีภัยศูนย์ อพปร. ตำบลบ้านปิน	13 (6.00)	81 (37.70)	101 (47.0)	20 (9.30)	-	3.42	ต้องการมาก
	ค่าเฉลี่ยรวม					3.41	ต้องการมาก

จากตาราง 13 ผลการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการในการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา อยู่ในระดับต้องการมาก มีค่าเท่ากับ 3.41 กล่าวคือ 1. แผนงานบริหารทั่วไป เช่น การบริหารงานบุคคล การบริหารงานคลัง การดำเนินกิจการสภา การประชุมสภา การวางแผน การพัฒนา และการจัดทำงบประมาณ มีต้องการอยู่ในระดับต้องการมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 2. แผนงานรักษาความสงบภายใน เช่น การวางแผนป้องกันภัย การรักษาความสงบเรียบร้อย การป้องกันด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การเฝ้าระวังการเกิดอุบัติเหตุและป้องกันภัยทางถนน การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและการป้องกันอัคคีภัยศูนย์ อพปร. ตำบลบ้านปิน มีต้องการอยู่ในระดับต้องการมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.42

ตาราง 14 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและระดับความต้องการในการใช้จ่าย
งบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน อำเภอดอกคำใต้
จังหวัดพะเยา ด้านบริการชุมชนและสังคม

ด้านบริการชุมชนและสังคม	ระดับความต้องการ					ค่าเฉลี่ย	การ แปลงผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
1. แผนงานการศาสนา วัฒนธรรม และนันทนาการ เช่น การทำนุ บำรุงและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ส่งเสริมและสนับสนุนประเพณี ต่าง ๆ ของท้องถิ่น และส่งเสริม การกีฬาและนันทนาการ	5 (2.30)	84 (39.10)	97 (45.10)	29 (13.5)		3.30	ต้องการ ปาน กลาง
2. แผนงานเคหะและชุมชน เช่น การจัดซื้อวัสดุสำนักงาน อุปกรณ์ สำนักงาน วัสดุคอมพิวเตอร์สร้าง วัสดุไฟฟ้าและวิทยุ และวัสดุ เชื้อเพลิงและหล่อลื่น	6 (2.80)	94 (43.70)	102 (47.40)	13 (6.0)		3.40	ต้องการ ปาน กลาง
3. แผนงานสร้างความเข้มแข็งของ ชุมชน เช่น การส่งเสริมการพัฒนา กลุ่มอาชีพ ส่งเสริมการเกษตร เศรษฐกิจพอเพียง การฝึกอบรม นักเรียน เยาวชนและประชาชน การจัดทำประชาคม การรณรงค์ กิจกรรมเพื่อให้เกิดการร่วมคิดร่วม ทำร่วมแก้ปัญหาหาเสพติด โรคเอดส์และอาชญากรรม	9 (4.20)	102 (47.4)	93 (43.30)	11 (5.10)		3.51	ต้องการ มาก
4. แผนงานการศึกษา เช่น สนับสนุนสื่อการเรียนการสอน งานกิจการนักเรียน การศึกษา นอกโรงเรียนและการส่งเสริม พัฒนาหลักสูตรการศึกษาอื่น ๆ สนับสนุนอาหารกลางวัน และ จัดหาชุดนักเรียนให้เด็กด้อยโอกาส	8 (3.70)	97 (45.1)	82 (38.10)	25 (11.60)	3 (1.40)	3.38	ต้องการ ปาน กลาง

ตาราง 14 (ต่อ)

ด้านบริการชุมชนและสังคม	ระดับความต้องการ					ค่าเฉลี่ย	การ แปล ผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
5. แผนงานสาธารณสุข เช่น สนับสนุนสาธารณสุขมูลฐาน (อสม.) ส่งเสริมการ สร้างสุขภาพ ของประชาชน และจัดหาวัสดุเพื่อ ป้องกันโรคติดต่อ	14	88	96	17		3.46	ต้อง การ มาก
	(6.50)	(40.90)	(44.70)	(7.90)			
	ค่าเฉลี่ยรวม					3.42	ต้อง การ มาก

จากตาราง 14 ผลการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการในการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา อยู่ในระดับต้องการมาก มีค่าเท่ากับ 3.42 กล่าวคือ 1. แผนงานการศาสนาวัฒนธรรมและนันทนาการ เช่น การทำนุบำรุงและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ส่งเสริมและสนับสนุนประเพณีต่างๆ ของท้องถิ่น และส่งเสริมการกีฬาและนันทนาการ มีความต้องการปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.30 2. แผนงานเคหะและชุมชน เช่น การจัดซื้อวัสดุสำนักงาน อุปกรณ์สำนักงาน วัสดุคอมพิวเตอร์ วัสดุก่อสร้าง วัสดุไฟฟ้าและวิทยุและวัสดุเชื้อเพลิงและหล่อลื่น มีความต้องการมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 3. แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เช่น การส่งเสริมการพัฒนากลุ่มอาชีพ ส่งเสริมการเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง การฝึกอบรมนักเรียน เยาวชนและประชาชน การจัดทำประชาคม การรณรงค์กิจกรรมเพื่อให้เกิดการร่วมคิดร่วมทำร่วมแก้ปัญหา ยาเสพติด โรคเอดส์และอาชญากรรม มีความต้องการมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 4. แผนงานการศึกษา เช่น สนับสนุนสื่อการเรียนการสอน งานกิจการนักเรียน การศึกษานอกโรงเรียนและการส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรการศึกษาอื่น ๆ สนับสนุนอาหารกลางวันและจัดหาชุดนักเรียนให้เด็กด้อยโอกาส มีความต้องการปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38 5. แผนงานสาธารณสุข เช่น สนับสนุนสาธารณสุขมูลฐาน (อสม.) ส่งเสริมการสร้างสุขภาพของประชาชน และจัดหาวัสดุเพื่อป้องกันโรคติดต่อ มีความต้องการมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46

ตาราง 15 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและระดับความต้องการในการใช้จ่าย
งบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน อำเภอดอกคำใต้
จังหวัดพะเยา ด้านเศรษฐกิจ

ด้านเศรษฐกิจ	ระดับความต้องการ					ค่าเฉลี่ย	การ แปลผล
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
แผนงานอุตสาหกรรม และการ โยธา เช่น งานสำรวจออกแบบ การควบคุม การก่อสร้าง การ ก่อสร้างถนน อาคาร ศาล คอนกรีต และวางระบายน้ำ	11 (5.10)	83 (38.60)	108 (50.20)	10 (4.70)	3 (1.40)	3.41	ต้องการ มาก
ค่าเฉลี่ยรวม						3.41	ต้องการ มาก

จากตาราง 15 ผลการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการในการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายของ
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา อยู่ในระดับต้องการมาก มีค่าเท่ากับ
3.41 กล่าวคือ แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา เช่น งานสำรวจออกแบบ การควบคุมการก่อสร้าง
การก่อสร้างถนน อาคาร ศาลคอนกรีต และวางระบายน้ำ มีความต้องการมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41

ตาราง 16 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและระดับความต้องการในการใช้จ่าย
งบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป็น อำเภอดอกคำใต้
จังหวัดพะเยา ด้านการดำเนินงานอื่น

ด้านการดำเนินงานอื่น	ระดับความต้องการ					ค่าเฉลี่ย	การแปล ผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
งบกลาง เช่น เงินสำรองจ่ายไว้ใช้ จ่ายในกิจการที่ไม่สามารถ คาดการณ์ได้ล่วงหน้าและบรรเทา ความเดือนร้อน ของประชาชน (งบ ฉุกเฉิน) และสนับสนุนเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุ เบี้ยผู้ป่วยเอดส์ และเบี้ยผู้ พิการ	7	101	92	12	3	3.45	ต้องการ มาก
	ค่าเฉลี่ยรวม					3.45	ต้องการ มาก

จากตาราง 16 ผลการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการในการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายของ
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป็น อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา อยู่ในระดับต้องการมาก มีค่าเท่ากับ
3.45 กล่าวคือ งบกลาง เช่น เงินสำรองจ่ายไว้ใช้จ่ายในกิจการที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้าและ
บรรเทาความเดือนร้อนของประชาชน (งบฉุกเฉิน) และสนับสนุนเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เบี้ยผู้ป่วยเอดส์ และ
เบี้ยผู้พิการ มีความต้องการมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์งบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลในรอบ 3 ปี และความต้องการของประชาชนตำบลบ้านปิน อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน ประจำปีงบประมาณ 2553 – 2555 2. เพื่อศึกษาความต้องการของประชาชน ว่าต้องการให้ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน บริหารงบประมาณรายจ่ายในด้านใด

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเอกสารจากข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน ปีงบประมาณ 2553 – 2555 และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง ได้นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา โดยได้คำถามการวิจัยดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน มีการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายได้ตรงตามความต้องการของประชาชนตำบลบ้านปินมากน้อยเพียงใด

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการปฏิบัติงานใน อบต. อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ชุตรักษาความสงบประจำหมู่บ้าน (ชรบ.) ผู้ดูแลเด็ก (ผดต.) ข้าราชการครู อาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐาน (อสม.) สาธารณสุขตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำศาสนา ที่อยู่ในพื้นที่ตำบลบ้านปิน อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา จากกลุ่มตัวอย่าง 215 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามปลายปิดมีจำนวน 9 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านบริหารทั่วไป 2. ด้านบริการชุมชนและสังคม 3. ด้านเศรษฐกิจ และ 4. ด้านการดำเนินงาน ผู้ศึกษาใช้ลักษณะคำถามแบบมาตราส่วน 5 ระดับโดยใช้หลักของ Likert Scale คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ 1. การวิเคราะห์สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายในแต่ละด้าน ประจำปีงบประมาณ 2553 – 2555 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Average) 2. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปหรือข้อมูลส่วนบุคคล ใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) 3. การวิเคราะห์ความต้องการในการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลสรุปการวิเคราะห์สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายในแต่ละด้าน ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน ประจำปีงบประมาณ 2553 – 2555

ผลการศึกษา พบว่า การใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายปี 2553 ผู้บริหารมีการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายได้แก่ 1. ด้านการบริหารทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 51.69 2. ด้านบริการชุมชนและสังคม คิดเป็นร้อยละ 27.81 และ 3. ด้านการดำเนินงานอื่น คิดเป็นร้อยละ 20.50

ผลการศึกษา พบว่า การใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายปี 2554 ผู้บริหารมีการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายได้แก่ 1. ด้านการบริหารทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 45 2. ด้านบริการชุมชนและสังคม คิดเป็นร้อยละ 25.51 3. ด้านการดำเนินงานอื่น คิดเป็นร้อยละ 18.62 และ 4. ด้านเศรษฐกิจ คิดเป็นร้อยละ 10.87

ผลการศึกษา พบว่า การใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายปี 2555 ผู้บริหารมีการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายได้แก่ 1. ด้านการบริหารทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 51.82 2. ด้านบริการชุมชนและสังคม คิดเป็นร้อยละ 29.76 3. ด้านเศรษฐกิจ คิดเป็นร้อยละ 11.04 และ 4. ด้านการดำเนินงานอื่น คิดเป็นร้อยละ 7.37

2. ผลสรุปข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของประชาชนตำบลบ้านปิน อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ผลสรุปข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 เพศ ผลการศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 60.50 และเพศหญิง จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 39.50

1.2 อายุ ผลการศึกษาอายุระหว่าง 20 – 29 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 5.60 อายุระหว่าง 30 – 39 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 18.60 อายุระหว่าง 40 – 49 ปี จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 54 อายุระหว่าง 50 – 59 ปี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 20 และอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.90

1.3 สถานภาพ ผลการศึกษามีสถานภาพโสด จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7 มีสถานภาพสมรส จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 89.30 และมีสถานภาพหม้าย / หย่า / แยกกันอยู่ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.70

1.4 ระดับการศึกษา ผลการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 47.40 มีผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 20.90 มีผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย / เทียบเท่า จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 9.80 มีผู้จบการศึกษาระดับอนุปริญญา / เทียบเท่า จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.30 มีผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 17.70 และมีผู้จบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.90

1.5 ตำแหน่ง ผลการศึกษาเป็นข้าราชการปฏิบัติงานใน อบต. จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.20 เป็นอปพร. / ชรบ. จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 46 เป็นผตด. / ข้าราชการครู จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 9.30 เป็นอสม. / สาธารณสุขตำบล จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 34.40 เป็นกำนันผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.30 และผู้นำทางศาสนา จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.70

1.6 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ผลการศึกษามีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 77.20 มีรายได้ 5,001 – 10,000 บาท จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7 มีรายได้ 10,001 – 15,000 บาท จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 2.80 มีรายได้ 15,001 – 20,000 บาท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.40 และมีรายได้มากกว่า 20,000 บาท จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 11.60

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปจากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 215 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา เป็นผู้ที่ทำงานในตำแหน่ง อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ชุดรักษาความสงบประจำหมู่บ้าน (ชรบ.) มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท

ตอนที่ 2 ผลสรุปข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของประชาชนตำบลบ้านปิน อำเภอ ดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

ผลการศึกษาพบว่า ความต้องการของประชาชนตำบลบ้านปิน อำเภอ ดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับต้องการมาก และเมื่อแยกออกเป็นรายด้านพบว่า

2.1 ด้านการดำเนินงานอื่น โดยรวมอยู่ในระดับต้องการมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ งบกลาง เช่น เงินสำรองจ่ายไว้ใช้จ่ายในกิจการที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้าและบรรเทาความเดือนร้อนของประชาชน (งบฉุกเฉิน) และสนับสนุนเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เบี้ยผู้ป่วยเอดส์ และเบี้ยผู้พิการ

2.2 ด้านบริการชุมชนและสังคม อยู่ในระดับต้องการมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เช่น การส่งเสริมการพัฒนากลุ่มอาชีพ ส่งเสริมการเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง การฝึกอบรมนักเรียน เยาวชนและประชาชน การจัดทำประชาคม การรณรงค์กิจกรรมเพื่อให้เกิดการร่วมคิดร่วมทำร่วมแก้ปัญหา ยาเสพติด โรคเอดส์ และอาชญากรรม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ แผนงานการศาสนาวัฒนธรรมและนันทนาการ เช่น การทำนุบำรุงและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ส่งเสริมและสนับสนุนประเพณีต่าง ๆ ของท้องถิ่น และส่งเสริมการกีฬาและนันทนาการ

2.3 ด้านบริหารทั่วไปและด้านเศรษฐกิจเท่ากัน อยู่ในระดับต้องการมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากด้านบริหารทั่วไป คือ แผนงานรักษาความสงบภายใน เช่น การวางแผนป้องกันภัย การรักษาความสงบเรียบร้อย การป้องกันด้านความปลอดภัยในชีวิตและ

ทรัพย์สิน การเฝ้าระวังการเกิดอุบัติเหตุและป้องกันภัยทางถนน การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและการป้องกันอัคคีภัย ศูนย์ อพปร. ตำบลบ้านปิน และด้านเศรษฐกิจ แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา เช่น งานสำรวจออกแบบ การควบคุมการก่อสร้าง การก่อสร้างถนน อาคาร ดาดคอนกรีต และวางระบายน้ำ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดด้านบริหารทั่วไป คือ แผนงานบริหารทั่วไป เช่น การบริหารงานบริหารบุคคล การบริหารงานคลัง การดำเนินกิจการสภา การประชุมสภา การวางแผน การพัฒนา และการจัดทำงบประมาณ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการวิเคราะห์งบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลในรอบ 3 ปี และความต้องการของประชาชนตำบลบ้านปิน อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา จากการวิเคราะห์สัดส่วนแต่ละปีออกมา มีการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายในแต่ละปี ได้แก่ 1. ด้านการบริหารงานทั่วไป 2. ด้านบริการชุมชนและสังคม 3. ด้านการดำเนินงานอื่น และ 4. ด้านเศรษฐกิจ และผลการศึกษาความต้องการของประชาชน มีความต้องการให้ใช้จ่ายงบประมาณ ได้แก่ 1. ด้านการดำเนินงานอื่น 2. ด้านการบริการชุมชนและสังคม 3. ด้านบริหารงานทั่วไป และ 4. ด้านเศรษฐกิจ ซึ่งผลการศึกษาความต้องการของประชาชนจะเห็นได้ว่าสอดคล้องกับทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ ที่ได้จัดลำดับชั้นความต้องการของมนุษย์ไว้ตามลำดับ ได้แก่ ความต้องการด้านร่างกาย (Basic Physiological Need) เป็นความต้องการเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญต่อการดำรงชีวิต ซึ่งจะเห็นว่า ประชาชนก็มีความต้องการให้ผู้บริหารพัฒนาด้านการดำเนินงานอื่น ซึ่งเป็นงานด้านฉุกเฉิน เงินสำรองจ่ายไว้ใช้จ่ายในกิจการที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้าและบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน งานสนับสนุน เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เบี้ยผู้ป่วยเอดส์ และเบี้ยผู้พิการ

จากผลการศึกษาทำให้ทราบว่า การบริหารงบประมาณรายจ่ายของผู้บริหารไม่สอดคล้องกับความต้องการประชาชน จากประเด็นดังกล่าวข้างต้นสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อุดุลย์ คันทะเรศร์ (2542, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการเมืองในกระบวนการจัดทำงบประมาณในองค์การบริหารส่วนตำบล ผลการศึกษาพบว่า 1. องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่พิจารณาจัดสรรงบประมาณหรือโครงการโดยไม่ได้ยึดแผนพัฒนาตำบลและโครงการที่จำเป็นเร่งด่วน แต่จะจัดสรรขึ้นอยู่กับปัจจัยทางการเมือง อำนาจ อิทธิพล และระบบอุปถัมภ์ จึงสรุปได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลไม่ใช่แผนพัฒนาตำบลเป็นเกณฑ์ในการจัดทำงบประมาณ 2. บทบาทในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณหรือโครงการตกอยู่ในกลุ่มของบรรดาผู้มีอำนาจและอิทธิพลในองค์การบริหารส่วนตำบลโดยเฉพาะประธานกรรมการบริหาร 3. ความสัมพันธ์ส่วนตัว เช่น การเป็นเครือญาติพี่น้อง เพื่อน การพึ่งพาอาศัยกัน ในแบบของผู้ให้การอุปถัมภ์กับผู้รับการอุปถัมภ์ได้เข้ามามีอิทธิพลต่อการพิจารณาจัดสรรงบประมาณในระดับหนึ่ง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อให้การบริหารงบประมาณรายจ่ายให้มีประสิทธิผลและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ดังนี้ ในการตั้งรายจ่ายตามงบประมาณตามข้อบัญญัติรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ในปีต่อ ๆ ปี ดังนี้

1. ตั้งงบฉุกเฉินไว้ เวลาเกิดอุทกภัยหรือภัยธรรมชาติขึ้นสามารถช่วยเหลือประชาชนได้ทันที
2. มีการสนับสนุนเงินเบี้ยผู้สูงอายุ เบี้ยผู้พิการ และเบี้ยผู้พิการด้วย เพื่อเป็นกำลังใจในการดำรงชีวิตต่อไป
3. เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการพัฒนาตำบลอย่างแท้จริง
4. ควรมีการทบทวนนโยบายแนวการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้มีความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ประเพณี ตลอดจนจนความต้องการของประชาชน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรจะมีการวิจัย ในด้านของงบประมาณรายรับขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน เพื่อจะได้ทราบถึงข้อมูลเพื่อนำมาประกอบการบริหารงานต่อไป
2. ควรจะมีการวิจัยถึงการใช้จ่ายงบประมาณทั้งรายรับและรายจ่ายว่ามีประสิทธิผลมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีประสิทธิผลต่อการใช้จ่ายงบประมาณ

บรรณานุกรม

- กิตติพงษ์ นามวงศ์. (2546). **การจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ประจำปี 2554**. การค้นคว้าแบบอิสระ ร.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ไตรรัตน์ โภคพลากรณ์. (2531). **ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการงบประมาณ**. ใน **เอกสารการสอนชุดวิชาการคลังและงบประมาณ**. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นิรันดร์ ด่านไพบุลย์. (2544). **การจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน**. การค้นคว้าแบบอิสระ ศ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ปกรณ บวรณุปกรณ. (2541). **ปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอเมืองเชียงใหม่**. การค้นคว้าอิสระ ร.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ประหยัด หงส์ทองคำ. (2526). **การปกครองท้องถิ่นไทย**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ไพรัช ตระการศิริพันธ์. (2544). **งบประมาณแผ่นดิน**. ใน **วารสารข้าราชการฉบับรวมบทความทางวิชาการ**. กรุงเทพฯ: อสารรักษาดินแดน.
- วัฒนา ชัยสวัสดิ์. (2541). **การเมืองในกระบวนการจัดทำงบประมาณของเทศบาลนครเชียงใหม่: ศึกษากรณีปีงบประมาณ พ.ศ. 2535 – 2540**. วิทยานิพนธ์ รป.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- วิญญู อังคณารักษ์. (2519). **แนวคิดในการกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่น**. ใน **เอกสารประกอบการบรรยาย**.
- ศิริวรรณ พันธุ์สิทธิ์. (2553). **การประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณหมวดงบประมาณตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแก้วจังหวัดลำปาง**. การค้นคว้าแบบอิสระ รป.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- สรศักดิ์ วจิตต์. (2547). **ประสิทธิผลของการปฏิบัติตามแผนและงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่**. การค้นคว้าแบบอิสระ ร.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- อดุลย์ ดันทะเรศร์. (2542). **การเมืองในกระบวนการจัดทำงบประมาณในองค์การบริหารส่วนตำบล**. วิทยานิพนธ์ ร.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน. (2552). **แผนพัฒนาตำบลสามปี (พ.ศ. 2553 – 2555)**. พะเยา: องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน.
- องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน. (2553). **ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553: องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน**.

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป็น. (2554). **ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ**

พ.ศ. 2553: องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป็น.

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป็น. (2555). **ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ**

พ.ศ. 2553: องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป็น.

อุษา ไบทยก. (2543). **เอกสารโครงการอบรม การวางแผนและการบริการการเงินการคลัง**

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.). มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

Harris G. Mongtagu. (1984). **Comparative local government great.**

Britatin : William Brendon and Son.

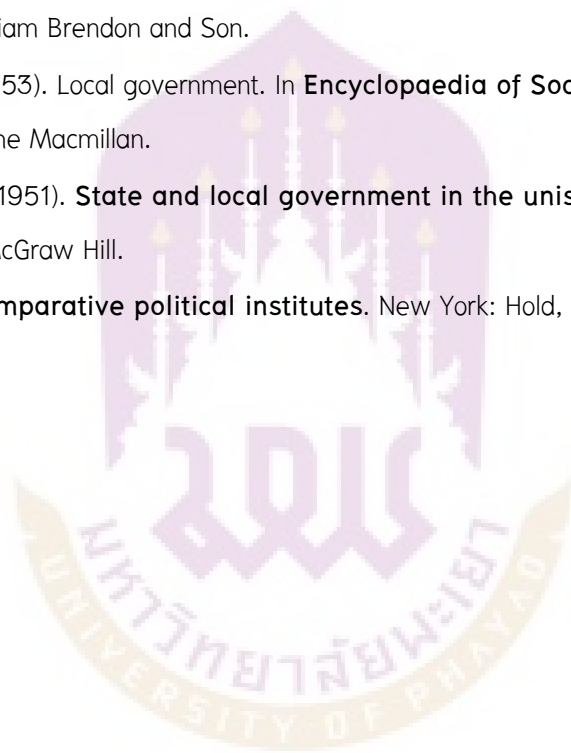
William A. Robson. (1953). Local government. In **Encyclopaedia of Social Science.**

New York: The Macmillan.

William, Holloway V. (1951). **State and local government in the unistates.**

New York: McGraw Hill.

Wit, Daniel. 1953. **Comparative political institutes.** New York: Hold, Reinhart and Winston.

ภาคผนวก

**ตอนที่ 2 ความต้องการในการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน
อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา**

ความต้องการในการใช้งบประมาณรายจ่าย	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านบริหารทั่วไป 1.1 แผนงานบริหารทั่วไป เช่น การบริหารงานบริหารบุคคล การบริหารงานคลัง การดำเนินกิจการสภา การประชุมสภา การวางแผน การพัฒนา และการจัดทำงบประมาณ					
ความต้องการในการใช้งบประมาณรายจ่าย	ระดับความต้องการ				
มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
2. ด้านบริการชุมชนและสังคม 2.1 แผนงานการศาสนาวัฒนธรรมและนันทนาการ เช่น การทำนุบำรุงและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ส่งเสริมและสนับสนุนประเพณีต่างๆ ของท้องถิ่น และส่งเสริมการกีฬาและนันทนาการ					
2.2 แผนงานเคหะและชุมชน เช่น การจัดซื้อวัสดุสำนักงาน อุปกรณ์สำนักงาน วัสดุคอมพิวเตอร์ วัสดุก่อสร้าง วัสดุไฟฟ้าและวิทยุและวัสดุเชื้อเพลิงและหล่อลื่น					
2.3 แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เช่น การส่งเสริมการพัฒนากลุ่มอาชีพ ส่งเสริมการเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง การฝึกอบรมนักเรียนเยาวชนและประชาชน การจัดทำประชาคม การรณรงค์กิจกรรมเพื่อให้เกิดการร่วมคิดร่วมทำร่วมแก้ปัญหา ยาเสพติด โรคเอดส์และอาชญากรรม					

ความต้องการในการใช้งบประมาณรายจ่าย	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2.5 แผนงานสาธารณสุข เช่น สนับสนุนสาธารณสุขมูลฐาน (อสม.) ส่งเสริมการสร้างสุขภาพของประชาชน และจัดหาวัสดุเพื่อป้องกันโรคติดต่อ					
3. ด้านเศรษฐกิจ 3.1 แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา เช่น งานสำรวจออกแบบ การควบคุมการก่อสร้าง การก่อสร้างถนน อาคาร ดาดคอนกรีต และวางระบายน้ำ					
4. ด้านการดำเนินงานอื่น 4.1. งบกลาง เช่น เงินสำรองจ่ายไว้ใช้จ่ายในกิจการที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้าและบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน (งบฉุกเฉิน) และสนับสนุนเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เบี้ยผู้ป่วยเอดส์และเบี้ยผู้พิการ					

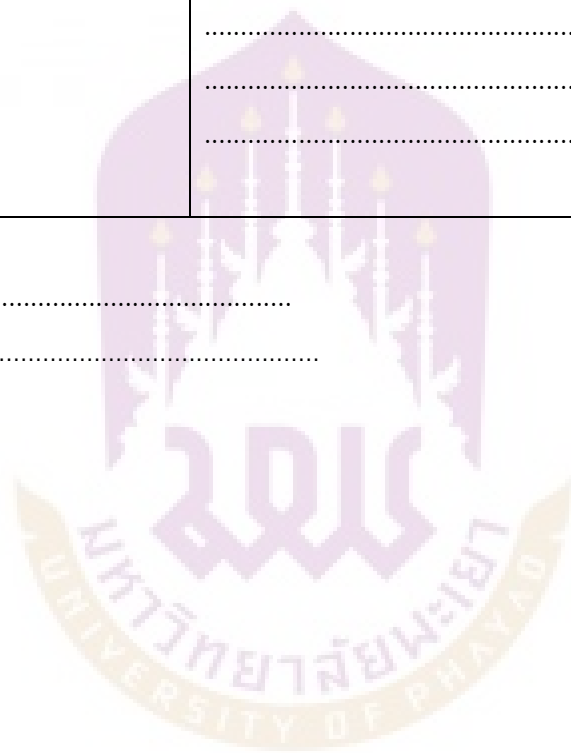
ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้งบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปิน อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

1. ด้านบริหารงานทั่วไป
2. ด้านบริการชุมชนและสังคม

3. ด้านเศรษฐกิจ
4. ด้านการดำเนินงานอื่น

ผู้เก็บข้อมูล.....

วันที่เก็บข้อมูล.....

ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า

ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า

ชื่อ นามสกุล	ดาริกา ใบอุบล
วัน เดือน ปี เกิด	18 พฤศจิกายน 2525
ที่อยู่ปัจจุบัน	249 หมู่ที่ 8 ตำบลบ้านป็น อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา
ที่ทำงานปัจจุบัน	องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป็น อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	นักวิชาการจัดเก็บรายได้
ประสบการณ์การทำงาน	
พ.ศ. 2547	ที่ว่าการอำเภอดอกคำใต้ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา
พ.ศ. 2549	องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป็น อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2549	บธ.บ. (การบัญชี) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

